

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

• NR. 8 • 19. MAI 2004 • UKE 21 • 29. ÅRGANG

– Dæven du e lekker. Du burde gå naken!

UT presenterer den alternative utelivsguiden

Åtte av ti utvekslingsavtaler er ikke i bruk

SIDE 4 & 5

I høst vil knappe 43 UiTø-studenter heve vekttall i utlandet. Dette betyr at 110 av universitetets 140 utvekslingsavtaler per i dag ikke er i bruk.

– På noen programmer er det frykt for å miste studenter, og dermed også penger, sier konsulent for inter-nasjonale studier Jørgen Fosslund.

FARVEL, FEEDBACK

- Det er ikke nok penger i hele verden til å bestikke meg til å jobbe i platebransjen igjen, sier Egon Holstad.

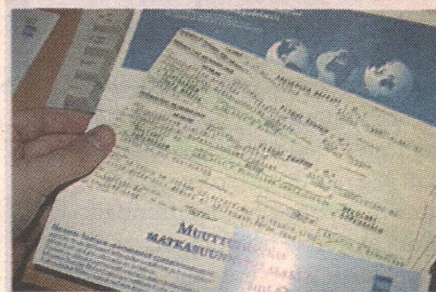
S. 10 - 11 UT

VIL HA DØGNÅPENT UB

Studentstyreleder Vegard Stokland vil holde universitetsbiblioteket (UB) åpent døgnet rundt. Åpningstidene kan bli utvidet allerede etter nyttår.

s. 6

SLITER MED PENGER

Så langt har 40 utenlandske studenter med studie plass ved UiTø ikke dukket opp. Penger er en av årsakene til dette, mener studieavdelingen.

s. 9

TIPS VED SYKDOM

Vi forteller deg om fordelene med å ha egen fastlege, og om hvilke rettigheter du har hvis du blir syk i studietiden.

s. 8

NY PC?

Vi har spesialpriser på bærbar PC til deg som er student eller ansatt ved UiTø eller HiTø.

For nærmere informasjon, se <http://www.polarpartner.no/student> eller ta kontakt med oss.

PolarPartner

Postboks 5186
9284 Tromsø
Tlf: 77 61 61 00 - Fax: 77 61 61 50
E-post: info@polarpartner.no

LEDER

Troen på kvaliteten

Høstsemesteret i år har vist seg å være et av de mest innbringende i UiTøs historie. Innbringende når det gjelder studenter og dermed innbringende når det gjelder penger. Mens kvalitetsreformen feirer sitt ettårs jubileum kommer flere problemer med dette belønningssystemet frem. For det er slik at denne reformen er tuftet på et finansieringssystem som belønner de som rekrutterer mest studenter og dermed produserer flest poeng.

Som sitt mål har kvalitetsreformen at 50 prosent av studentene skal ha minst et semester med utenlandsopphold bak seg når de er ferdige med høyere utdanning. Slik trenden er nå er denne utviklingen urealistisk å forvente seg av Universitetet i Tromsø. Antall utreisende studenter er på under to prosent og det er under enhver forventning.

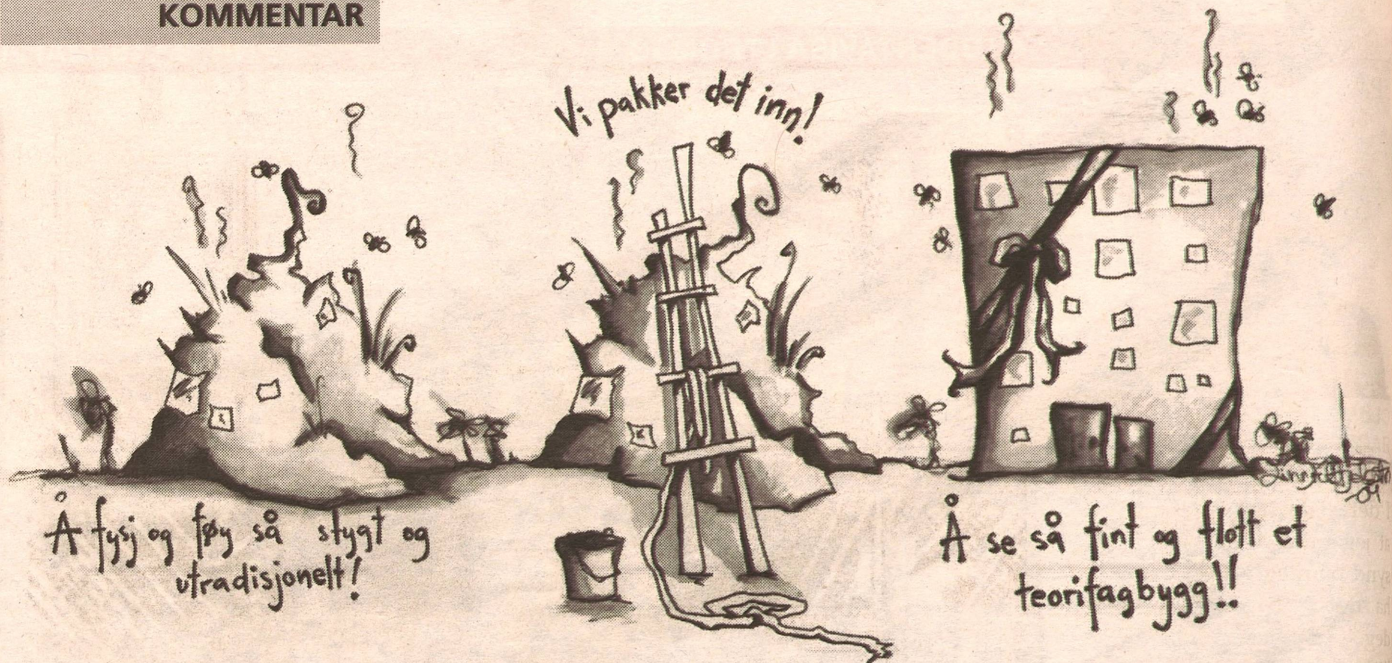
En av grunnene til dette, slik det blir påstått i en av sakene i dette nummeret, er at de mindre instituttene taper penger på å sende sine studenter ut. Om de mindre instituttene faktisk viste seg å være uvillige til å sende sine studenter ut i verden, hadde det etter dagens situasjon ikke vært en overraskende utvikling. Når man taper opp til 90 000 kroner i året pr student som ikke studerer ved instituttet, inspirerer det ikke akkurat til aktiv rekruttering til utenlandsopphold.

For en tid siden var nettopp dette et av argumentene til motstandere av kvalitetsreformen; At belønningssystemet kommer til å ta knekken på små institutter. Alt som ikke blir betraktet som "matnyttig" vil slite med økonomien og vil dermed være ute av stand til tilby sine studenter det aller beste. Universitetssystemet vil bli homogenisert og de fagene som ikke produserer nok kommer etter hvert til å bli presset ut og til slutt lagt ned.

Om dette skrekksenarioet er realistisk er ikke lett å bedømme. Det som muligens går tapt først er troen på at institusjonene for høyere utdanning virkelig har høyere utdanning som sin førsteprioritet. Dessverre er denne troen det siste vi burde tape.

Maja Sojtaric

KOMMENTAR

III LINN IRIL HJELSETH

Same shit, new wrapping

GUNNAR AAGAARD

Universitetet i Tromsø er som universitet så vidt passert fødselsfasen. Den akademiske standarden er på plass, antall søkere øker hvert år og dets studenter begynner å utmerke seg både nasjonalt og internasjonalt.

Allikevel er det noe som mangler og virker uferdig med universitetet. En enser det ved første møte, men forstår det ikke helt før vel ut i semesteret. UiTø mangler nemlig det alle velrenommerte universiteter besitter: Sjarm og tradisjoner!

Where's the mojo?

Og misforstå meg ikke, for det er ikke studentene eller de ansatte som mangler sjarm, men det er universitetet som et mikrosamfunn det er noe feil

Kommentatoren mener at Universitetet i Tromsø ikke legger godt nok til rette for det som gjør en utdanningsinstitusjon til noe fortryllende og minneverdig: Tradisjoner.

med. Problemet ligger heller ikke i omgivelsene rundt og på campus. UiTø har absolutt begynt å få en viss *je ne sais pas* skapt av omgivelsene. Vi har fontener på åpne plasser, gangstier og nye friske bygninger som alle bidrar til en god atmosfære.

Så hvor ligger da problemet og hva er det som mangler? Hva er det som får en person til å oppholde seg på universitetet utenom for å lese?

Svaret ligger i det utenomfaglige, og problemet er et resultat av en konsekvent politikk fra både universitetets administrasjon og studentstyret: Ved universitetet i Oslo har hvert eneste fakultet sin egen pub (også kalt kjeller) der både studenter og ansatte møtes etter dagens informasjonsinntak til et glass øl eller to. Mange av oss ventet i spenning og håpet på et slikt rom i det nye teorifagsbygget, men måtte skuffet konstatere at slik ble det ikke.

Øl er hygge

Ettersom det er administrasjonen som står for planlegging av nye bygg, så må skylden her legges på deres kappe. Det virker for meg helt fjernt at en slik tanke ikke har falt dem inn, og at de ikke bryr seg om å skape et levende miljø rundt campus.

En mulig forklaring på dette er at studentstyret ikke har gjort jobben sin med å representere studentenes interesser, siden administrasjonen nærturligvis alltid prøver å ta studentenes mening til konsiderasjon ved oppføring av nybygg. Nå har riktignok ikke Maja skrevet noen teorier om hvordan øl i en pub kan skape et hyggelig atmosfære på campus, slik som "Frederikke" gjorde på Blindern, men dette burde vært åpenlyst.

Hasta la victoria siempre?

Videre fører våre antihelter fra den sosialistiske bakevjen sin *resistance* mot de slemme kommersielle kreftene som truer med å innta universitetsområdet. Har de ikke forstått at universitetet som en levende bydel skaper en bedre atmosfære enn det kjedelige Krasnojarsk-lookalike samfunnet som de styrer der nå?

Dere tror kanskje at jeg skriver dette av pessimisme, men der tar dere feil. Alt som skal til for å forandre universitetet til det bedre, og for tilretteleggelse av et universitetssamfunn med tradisjonspotensiale, er nemlig en enkel handling fra studentenes side. Handlingen jeg referer til er deres stemmerett ved høstens studentstyrevalg.

Utropia

for 10 og 25 år siden

10 år siden

Bolighjelpa ved UiTø har lagt bak seg høstinnspurten. Et trangt boligmarked i Tromsø har gjort at de har vært nødt til å konsentrere seg om dem med størst behov. Samtidig har det vært fristende for husverter å tøye prisene. Bolighjelpa har fått tilbud om hybler på 10 kvadratmeter til 3000 kroner i måneden, og 8-9 kvadratmeter til 2700. – Du blir litt frustrert da, når du tror du har funnet noe bra, ringer tilbake dagen etter for å si at du gjerne vil ha hybelen, og finner ut at husleia har steget med flere hundrelapper over natta, sier bomberomsbeoer Petter fra Oslo.

Hentet fra sakene – Effektiv krisehjelp fra Bolighjelpa og Fra et bomberomsliv

25 år siden

Energisituasjonen i Finnmark står sentralt i diskusjonen omkring Alta-utbygginga. Striden står i første rekke om prognosene for det fremtidige energibehovet i fylket. Videre går debatten på om utbygging av Alta er nødvendig for å dekke et eventuelt kommende underskudd av kraft eller om det finnes andre alternativer. – Vi mener at et slikt utbygging er med på å undergrave de hevdvunnne rettigheter det samiske folket har til å bruke og disponere ressursene i sine egne områder, kommenterer formannen Romssa Samiid Searvi, Sven Roald Nystø.

Hentet fra saken – La elva leve

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisen utgis med støtte over semesteravgifta.

Adresse: Universitetet i Tromsø Hovedgården 9037 Tromsø

Trykk: Troms avistrykk ISSN: 0806-9611

Medarbeidere: Ingvild Buhaug
Pernille Dehli
Christian Grevstad
Glenn Fagervik

Thomas Metz
Andreas Myrvold
Mikkel Berg
Erik Kaspartu

Linn Iril Hjelseth
Calle Manøver

NEWS IN BRIEF

EIGHT OUT OF TEN, or 110 out of 140, places in the student exchange program at the University of Tromsø (UiTø) remains empty. This semester, a total of only 43 students are travelling abroad as a part of an exchange-agreement. Adviser for international studies, Jørgen Fossland, points out that the finance-model in the higher education sector is one of the factors to blame. – Some programs are at risk to lose students, and thereby money, he says. Fossland thinks it's one of the main reasons why so few travel abroad to study.

THE NORWEGIAN school of management BI recently denied the University of Tromsø to use "Master of Management" as a degree description. In a letter to the University, they claimed it as their very own brand. University officials did not accept their argument, but wanted to avoid taking the disagreement into the courtroom. – We simply changed the description to "Master of Arts in Management", says the program manager Kjell Røvik. According to him, this has led to no further problems.

THE UNIVERSITY OF California at Berkley will soon open its doors for UiTø-students. Starting spring next year as many as 60 of the SV-faculty students may attend courses at the famous university each semester. The two professors, Arne Kommisrud and former Harvard professor Trond Petersen, have arranged the deal.

– We aim at making this a permanent agreement, and hope that it will be available for other faculties later on, Kommisrud comments.

THE OPENING HOURS of the university library (UB) are not satisfactory, and should be extended, the Student Board claims. The increase in the number of students along with the fact that the lack of financial support force many students to work long hours before they can finally hit the library in the evenings, are the reasons behind the Student Board's claims. Still, both the board leader Vegard Stokland, and the library section manager Kevin McCafferty, are aware of the financial situation. – With the current budget, the idea is unrealistic, McCafferty points out.

PÅ INNSIDEN

CLEMET ASKHEIM
BACHELOR I FILOSOFI

I det siste har jeg fått høre at jeg er et offer. At det er synd på meg. At jeg ikke kan ha det lett. "Nei, stakkars deg." Jeg har nemlig bodd litt i bomberommet på SV-fakultetet. Dette skitne hølet i kjelleren med dårlig luft, madrasser på gulvet og som er så fullt av folk at det må soves på skift. Der hvor folk kommer og går til stadighet, selv midt på natta, hvor det alltid er fest, bråk og leven og hvor ordet privatliv står i fremmedordboka.

Og for ikke å snakke om studiene. De kan vi bare glemme. Lesesal og bibliotek ligger jo minst 50 meter unna. Og skal man i det hele tatt rekke og komme seg opp til forelesninger om morgenen så må en i hvert fall stå opp fem minutter før. Riktignok koster det ingenting, men det er ikke kokemuligheter og kantinekosten er så dyr og dette må det snart bli en slutt på for skal det gå flere dager nå så orker jeg ikke mer. "Ja, det går på humøret og livet løs", kan jeg tenke meg.

Felles skjebne, felles mål

For min del bunner det hele i en uoverenskomst mellom Studentsamskipnaden og meg selv, kun ut i fra ordet "førsteårsstudent". Jeg kom til Tromsø i høst og regner meg dermed som førsteårsstudent og har da følgende prioritet ved tildeling av studenthybel i henhold til Samskipnadens forskrifter. Dette var en feiltolkning. Jeg har studert før og er da altså ikke førsteårsstudent etter Samskipnadens kriterier. Det var nytt for meg at avlagte studiepoeng gjør at man lettere kan ordne seg bolig på et sted man aldri har vært før, og som i tillegg ligger like langt unna hjemstedet som Nord-Italia. Også kulturelt.

Men mitt poeng her er at jeg faktisk er takknemlig for Samskipnadens, etter min mening rare tildelingskriterier, for uten dem hadde jeg ikke fått oppleve disse dagene på

III INGVID BUHAUG

Bomber og kamerater

bomberommet. Hyggelige folk, god tone og trivelig atmosfære. Tror nesten jeg har gjenvunnet litt av troen på menneskeheten etter dette. En så uensartet gruppe som bor så tett på hverandre, uten at det fører til noe som helst problemer. Kun forent av felles skjebne og felles mål.

Obligatorisk med bomberom

Mange av de jeg nå etter hvert har begynt å regne som venner er folk jeg møtte i bomberommet. Kall meg gjerne en som skjønner virkeligheten og har for stor sans for glansbilder, men

jeg er lei av å bli framstilt som offer. Jeg føler meg ikke som noe offer, jeg føler meg snarere privilegert. Heldig. De som vet hva de snakker om og som er uenig vil jeg oppfordre til å skrive sin versjon. Jeg vet i hvert fall at hadde jeg ikke vært innom bomberommet, så hadde jeg endt opp på en kjipt hybel, en rådyr leilighet eller et tilfeldig bofelleskap. Fattigere på venner og bekjente, fattigere på gode øyeblikk og morsomme opplevelser. I stedet kom jeg i kontakt med folk som delte mitt syn på bolig og vi har nettopp flytta sammen i en gammel rønne uten møbler

nær sentrum.

Jeg gleder meg til vinteren. På bakgrunn av mine erfaringer foreslår jeg derfor at universitetet i Tromsø blir det første, nordligste universitetet i verden som innfører obligatorisk opphold i bomberom for alle 1. årsstudenter. De andre fakultetene har nok også bomberom. Granatene faller vel ikke bare over samfunnsviterene? Det trenger ikke være mer enn et to-tre dager, men nok til å få seg noen kompisser, litt tiltro til det gode potensialet i mennesket og kanskje til og med et sted det går an å bo.

Nyhetsredaktør

Dima Emelianov
nyhet@utropia.no
Kontor 77 64 59 03
Mobil 928 59 811

Bli hørt

Kronikk:
Kommentar:
Utrop:

6000 - 8000 tegn
3000 - 4000 tegn
maks 2000 tegn

Åtte av ti utveksling

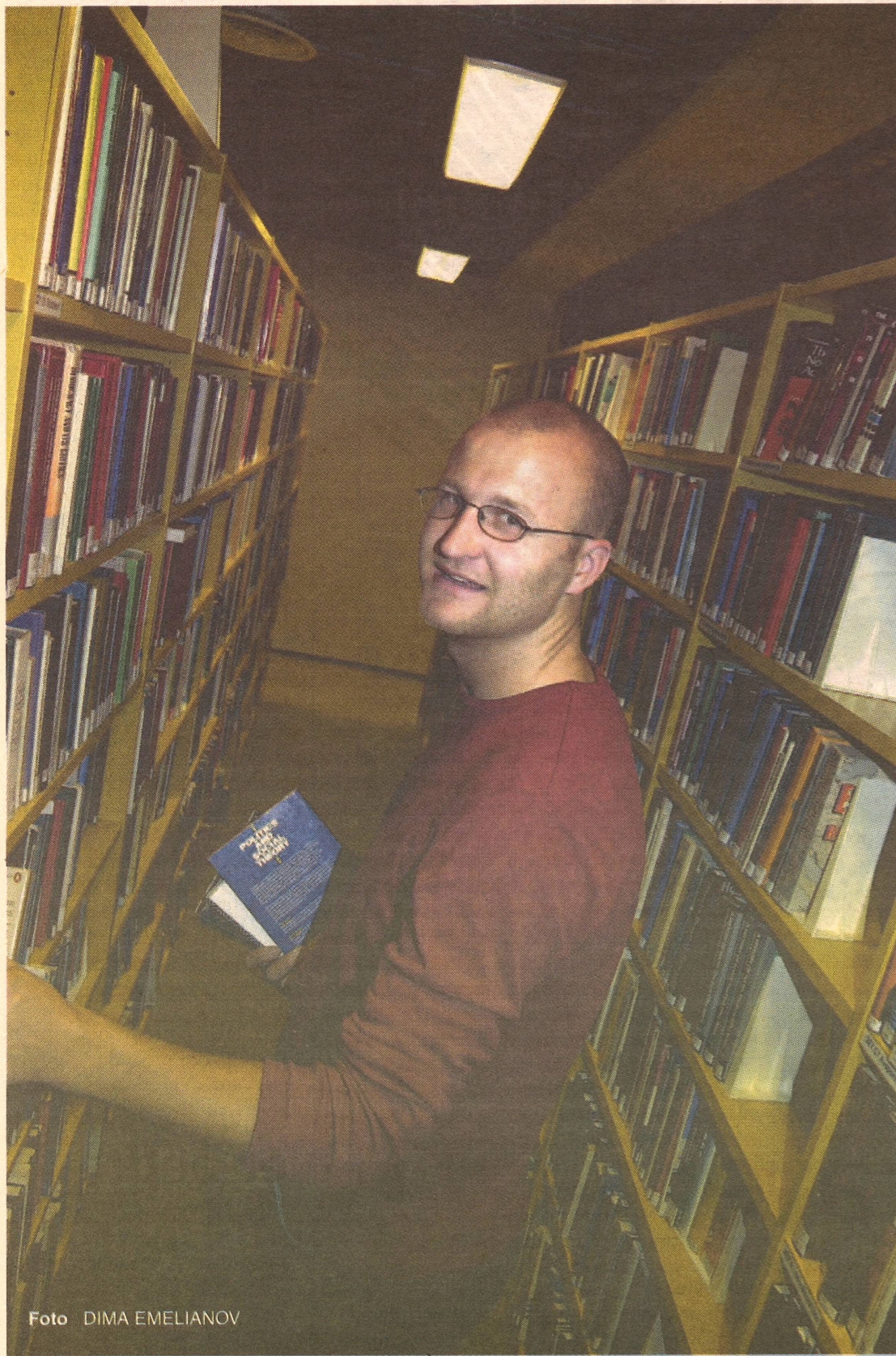

Foto DIMA EMELIANOV

I høst vil knappe 43 UiTø-studenter heve vektall i utlandet. Samtidig står over 110 av Universitetets utvekslingsavtaler ubrukt.

DIMA EMELIANOV

Universitetet i Tromsø (UiTø) har nærmere 140 avtaler som omfatter studentutveksling. Mens de fleste er beregnet på en til tre studenter, åpner noen av disse for langt flere utreisende. Til sammen har disse avtalene ved Universitetene i Tromsø kapasitet til mer enn 400 studenter.

Samtidig er det svært få som benytter seg av mulighetene for å dra på utveksling, viser rykende ferske tall fra Studieavdelinga. I høst reiser knappe 43 studenter på utveksling med universitetets avtaler. Dette betyr at kun 30 av 140 avtaler nå er i bruk. Aktiviteten lå på tilsvarende nivå i fjor.

Mangler pågang

Konsulent for internasjonale studiesaker Jørgen Fossland erkjenner at antall studenter som drar på utveksling er for lavt. Han sitter inne med en rekke forklaringer på hvorfor situasjonen er slik den er.

– Det er ingen forpliktelse å

dra på utveksling. Og i mange tilfeller kan vi si at situasjonen skyldes nettopp manglende interesse. Et eksempel på dette er Det humanistiske fakultetet. Programmene der har godt tilrettede avtaler, og studentene er språkmektige og har gode kulturkunnskaper. Likevel er det nesten ingen som reiser på ordinære utvekslingsopphold. Det er et paradoks, sier Fossland.

Ifølge ham har problemene også et økonomisk aspekt. Dagens finansieringsmodell for utveksling ved universitetene blir et hinder som stopper mange, mener Fossland.

Taper på utveksling

– For programmer med få studenter er det kritisk at studenter drar på utveksling. Dette taper både studentmiljøet og pengesekken, og på mange små programmer blir studentene derfor ikke oppfordret til å reise ut, mener Fossland.

Han tegner et særdeles økonomistyrte bilde av ut-

FORNØYD: Magnus Engeseth oppfordrer alle studenter til å benytte seg av utvekslingsavtaler.

– Reis ut, det er verdt strevet

PERNILLE DEHLI
DIMA EMELIANOV

Statsviteren Magnus Engeseth tok en del av sin mastergrad i Sør-Afrika, og sparer ikke på superlativene når han forteller om sitt opphold. Etter å ha vært gjennom prosessen, sitter han heller ikke igjen med

det inntrykket at hans institutt holdt tilbake sine studenter, slik at penger ikke skulle gå tapt.

– Jeg opplevde at instituttet virkelig ville sende meg ut, sier Engeseth.

Det han imidlertid opplevde som problematisk, var avtalen

han benyttet seg av.

– Jeg reiste ut med en ubrukt avtale, og da måtte jeg ordne en del ting selv. Men verden er ikke alltid lagt opp til at man skal få ting servert, forteller Engeseth. Han understreker dessuten at et nesten hvilket som helst opphold i utlandet er verdt

strevet. Det er også nyttig, mener han:

– Mange studerer ting som angår et annet land, og da er det ikke alltid en har peiling på hva man snakker om før man har studert det på nært hold, sier Engeseth til Utropia.

Han undrer på hvorfor så få benytter seg av

utvekslingsavtalene, og oppfordrer alle interesserte til å ta sjansen og stå på. Selv om de møter veggen underveis.

– Skulle det ikke fungere på instituttet så er det bare å stikke innom internasjonalt kontor, der er de alltid behjelpelige, avslutter Engeseth.

Utvexlingsavtaler er ikke i bruk

utvekslingspolitikken ved enkelte institutt. En situasjon der institutter holder tilbake Universitetets forsøk om å øke utvekslingen.

Der-som studenter oppsøker en studie-veileder får de informasjon, men ikke alle fagmiljø-ene satser aktivt på å

rekruttere utreisende studenter. Det er en reell frykt for å miste studenter, og dermed også

pengene, forteller Fossland. Ifølge

er dette en reell problemstilling blant annet på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet.

Finansieringsmodellen gjør at institutter med få studenter ofte er skeptiske til å sende ut sine egne. Noen lar være å inngå utvekslingsavtaler. Andre har

avtaler, men satser i hovedsak på å få inn innreisende studenter. Innvirkningen som finansieringsmodellen har på utvekslingen ved norske universiteter og høyskoler er gjennomgående, og er en av de viktigste årsakene til at utvekslingen forblir lav sammenlignet med kvalitetsreformens målsetninger, sier Fossland.

I henhold til dagens regler mottar UiTø 5.000 kroner for hver student som reiser ut, uavhengig av hvor lenge oppholdet varer.

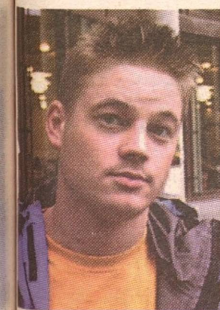
Bevilgningene for studenter som studerer hjemme ved UiTø og har normal studie-progresjon strekker seg derimot fra 24.000 til 96.000 kroner per studieår. Størrelsen på beløpet avhenger av hvilket studium studenten tar.

På noen programmer er det en frykt for å miste studenter, og dermed også penger,

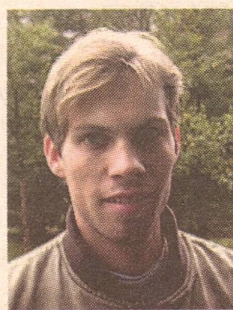
Konsulent for internasjonale studier Jørgen Fossland

Fem om utveksling

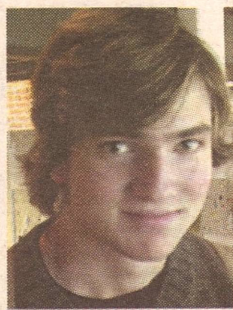
1. Har vurdert å bli utvekslingsstudent?
2. Hvorfor/ Hvorfor ikke?

Navn: Kenneth Olsen
Alder: 23
Studierer: Marin bedriftsledelse
1. Det har jeg aldri tenkt på.
2. Har aldri hatt interesse for det.

Navn: Øyvind Gustavsen
Alder: 23 ½
Studierer: Årsstudium i historie
1. Jeg vurderer det, har ingen faste planer, men våger å drømme stort.
2. Fordi et utenlandsopphold gir en kulturell og språklig berikelse som man ikke får i Norge.

Navn: Steinar Vatne
Alder: 20
Studierer: Biologi
1. Ja, til Australia, men jeg vet ikke om universitetet har kontakter der.
2. For å oppleve noe nytt, se andre deler av verden, men mest fordi jeg vil reise et annet sted.

Navn: Hege Marie Larson
Alder: 22
Studierer: Sosialantropologi
1. Ja, har vurdert det. Det er litt tidlig i studiet mitt enda, men kanskje senere.
2. Fordi det er interessant å få andre impulser. Man får et annet inntrykk enn om man bare er på ferie.

Navn: Raymond Karlsen
Alder: 24
Studierer: Fysioterapi
1. Har ikke planer om det.
2. Ingen spesiell årsak, har tenkt å fullføre studiet i Norge.

SETT FRA UTSIDEN

I dare to put forward a statement that Norway is an exceptional case when it comes to exchange of students. For all international students I got to know in Tromsø, coming here meant a lot of work and sacrifice. The Erasmus program, the most popular and common way to spend one or two semesters at a foreign university, is still out of reach for most European students. In Poland, where I come from, hundreds are fighting to get one of the few places available every year – it is everyone's dream to go abroad. But even those that manage to fulfill the requirements are very often forced to give away their place for economical reasons.

The easiest way to illustrate this problem is by

The million-dollar question

comparing a few figures. The amount of money Norwegian students receive in a single month is the equivalent of the sum Erasmus students receive in the course of an entire year. That means students coming to Norway have to cover 90 per cent of their expenses out of their own pocket. Let us not forget the fact that Norway is one of the most expensive countries to live in. Still, international students are flooding University of Tromsø every year, and the number is growing.

But why aren't the Norwegian students a part of this trend? That's a million-dollar question. Of course the natural thing seems to be blaming the departments for not encouraging the students as much as they should,

but in my point of view this is not the answer. However, after hearing that with a monthly budget of 8.000 NOK students consider themselves living in poverty, nothing will surprise me.

The truth is, Norwegian students have optimal conditions for going abroad. Just with their loan they could afford really great living in most parts of the world. On top of that, they are awarded special grants. Maybe it's the unique experience and possibility to see a bit of a world, that doesn't appear tempting enough for young Norwegians. Everything is laid out for them: finances, places and programs. So yes, keep blaming the departments.

Edited by DIMA EMELIANOV

Krever bedre informasjon

Studentstyret mener ikke finansieringsmodellen holder mål. Nå etterlyser de endringer i systemet og bedre informasjon om utveksling.

DIMA EMELIANOV

Internasjonalt ansvarlig i Studentstyret Anja Øfsti Uglem, ser på utvekslingsaktiviteten ved UiTø med stor bekymring. Hun mener at situasjonen krever konkrete handlinger fra Universitetets side.

– Vi mener at alt for få studenter reiser ut og at det nå er helt på sin plass at UiTø bruker ressurser på å kartlegge årsakene til at Tromsø-studentene blir hjemme, sier Uglem.

Rekordmange nettsøknader

Majoriteten av studentene bruker nettet til både å søke om studieplass og studielån. Hele 85 prosent eller 76.000 av de som søkte studieplass gjennom Samordna Opptak gjorde det over internett. I Lånekassen har 70 prosent, eller 106.000, valgt nettsøknad, noe som er 39.000 flere enn i fjor, skriver VG. Ifølge Samordna er nordmenn generelt flinke til å bruke internett. – I Sverige, som har et tilsvarende system, søker kun halvparten om utdanning via nettet.

Datatabbe ga 60 studieplass

Et feil tastetrykk førte til at 60 flere studenter ble tatt opp til førskolelærerlinjen ved Høgskolen i Bergen enn det som egentlig var meningen. Direktør ved høgskolen, Nils Mæhle, sier at de 60 skal få begynne selv om de fikk plassen på grunn av feil. Direktøren nekter imidlertid for at skolen gjorde feilen med vilje for å få flere studenter, og dermed mer penger fra staten. – Vi utdanner jo flere lærere og det er jo til nytte for samfunnet, sier Mæhle til NRK Hordaland.

FOTRSETTELSE FRA FORRIGE SIDE**– Universitetet må handle**

Ifølge henne bryter de ovennevnte tallene fullstendig med målsetningene i kvalitetsreformen. Minst 50 prosent av alle studentene skal i løpet av sitt studieløp ha et semester i utlandet, heter det.

Også når det gjelder målsetningene til UiTø, er nåværende nivå for lavt, mener hun. Universitetets målsetning er å øke studentutvekslingen

til 10 prosent av studenttallet innen utgangen av 2005. Dette omfatter både inn- og utreisende studenter. Akkurat nå ligger dette tallet på 5 prosent.

– For å nå dette målet må Universitetet snart handle, sier Uglem.

Hun mener at det er en bevissthet rundt problemet i sentraladministrasjonen, men ifølge henne virker det som

om man ikke helt vet hvordan man skal angripe det.

– Dette håper vi at man kan finne ut av snarest, ikke minst for studentenes skyld, sier Uglem.

Synliggjøring

Uglem tror videre at finansieringssystemet er den største årsaken til at antallet studenter som tar delstudier i utlandet har sunket på landsbasis de

siste årene.

– Vi synes det er meget beklagelig at finansieringssystemet ikke oppfordrer utdanningsinstitusjoner til å sende studenter på utveksling. En løsning på dette er at myndighetene likestiller bevilgningene. Studiepoeng avlagt i utlandet bør være like mye verdt for institusjonene som studiepoeng som deres

studenter avlegger hjemme.

Hun mener det vil bidra til at institusjonene ikke holder tilbake sine egne studenter, noe som til en viss grad er tilfellet i dag.

– Det er dessuten et behov for å synliggjøre mulighetene, noe vi jobber med nå, sier Uglem til Utopia.

✓ Fastlege

✓ Eksamen

✓ Stipend

✓ Jobb

Dine rettigheter ved sykdom

Høsten er her, skyggene blir lengre, kulda setter inn og influensaepidemiene ligger på lur. Hvilke rettigheter har du dersom du blir syk?

SIW HILDEBRAND / THERESE LINDSETH

De fleste studenter blir syke en eller annen gang i løpet av studietiden. Sykdommer kan få konsekvenser for ditt studieløp, og det kan bli en altfor tidkrevende del i en allerede klemte timeplan. Skulle du bli syk, kan du spare tid og krefter om du står oppført i fastlegeordningen.

Fest legen

Som tilflyttet student, er anskaffelse av en lokal fastlege punkt nummer to på lista. Etter å flyttet ut av bomberommet.

Fordelen med å ha en fastlege er først og fremst at du blir prioritert i forhold til timebestilling. De fleste legekontor har dessuten en "øyeblikkelig time"-ordning tidlig på dagen, dersom du skulle våkne med en akutt, ubehagelig følelse i kroppen rett før forelesning.

For det andre har du fordelen med personlig oppfølging i din helsesituasjon, og du slipper å vente i en bakteriesky på venterommet til legevakta.

Fastlegeordningen er ikke obligatorisk, og velger du å stå utenfor, må du selv finne en allmennlege med tid til deg når behovet melder

seg. Dette ikke bare mer tidkrevende, men også dyrere, for egenandelen er da høyere enn hos fastlegeordningen.

Dersom det viser seg at valget av fastlege, av en eller annen årsak ikke skulle være tilfredsstillende, har du rett på å bytte fastlege to ganger per kalenderår.

Hvordan bytte

Fastlegen kan byttes på flere måter. Du kan oppsøke Studentenes Sosialtjeneste i kjelleren på SV-bygget, hvor oversikt over ledige leger og skjema for bytte er tilgjengelig. Dette skjemaet kan også hentes på trygdekontoret og lastes ned fra nettsidene til Tromsø kommune. Alternativt kan du benytte deg av *Fastlegetelefonen*.

Ved et eventuelt bytte, gi beskjed at flyttingen og byttingen ikke er permanent, og du vil da få tilbake din opprinnelige fastlege i hjemmekommunen, om du flytter tilbake innen tre år.

Pr. 31 august 2004, var det 33 fastleger med ledig kapasitet i Tromsø. Men studentene har også sine "egne" leger. Disse er:

- Glenn Dunseth ved Sørbyen legesenter
- Mikal Tønsaas ved Legekontoret, Stortorget 4

Oversikt over alle leger med ledig kapasitet kan hentes på hjemmesidene til Tromsø kommune, eller ved henvendelse til trygdekontoret.

Kort om rettigheter

Dersom du blir syk er det også viktig å merke seg at

du har rettigheter når det gjelder eksamen, lån og arbeidsforhold.

Lånekassen har en ordning for deg som måtte bli syk under studieløpet, hvor deler av lånet blir omgjort til stipend. Denne ordningen trer først i kraft dersom sykdomsperioden overskrider 14 dager, og gjelder opptil 4,5 måneder per undervisningsår. Merk at sykdomsperioden må dokumenteres av en lege, og eget søknadsskjema hentes hos Lånekassen.

Dersom du blir syk på eksamensdagen, og ikke kan gjennomføre eksamen, er det svært viktig med sykemelding. Denne bør leveres samme dag, slik at du får muligheten til å ta eksamen på nytt i starten av neste semester. Husk da at ny oppmelding er ditt eget ansvar, dette skjer ikke automatisk. Viktig er det også å dokumentere sykefravær i fag med obligatorisk oppmøte, slik at faget blir godkjent.

Har du jobb ved siden av studiene og blir syk, har du krav på sykepenge fra din arbeidsgiver. Dette beløpet vil da tilsvare normallønn. Sykepengeordningen gjelder bare hvis du jobber annenhver helg eller oftere.

Det er imidlertid viktig å merke seg at du faller utenfor Lånekassen godvilje, og får da ikke omgjort lån til stipend, dersom du mottar sykepenge fra din arbeidsgiver. Ta kontakt med trygdekontoret for ytterligere informasjon om rettigheter ved sykdom.

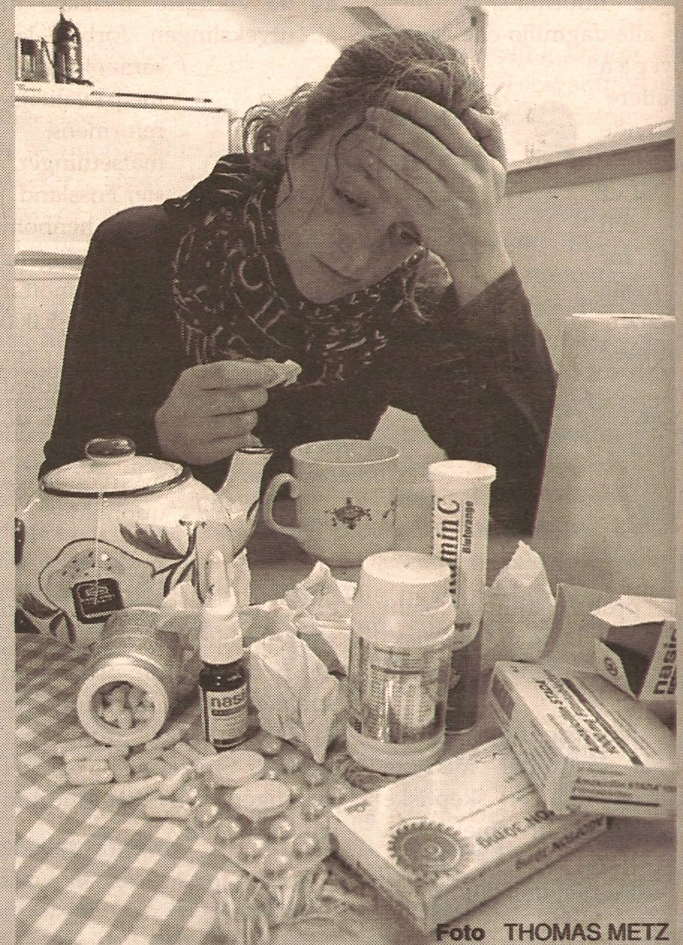

Foto THOMAS METZ

FESTLEGEN: Med fastlege sparer du både tid og penger, og blir prioritert når det kommer til bestilling av time.

VIKTIGE KONTAKTER:**Legekontorer:**

Legekontoret, Stortorget 4, Mikal Tønsaas 77 68 22 30
Sørbyen legesenter, Mellomvegen 50, Glenn Dunseth 77 66 11 50

Legevakta:

Adresse: Sykehusveien 30
Telefonnummer: 77 62 80 00
Åpningstid: Hverdager 16:00- 08:00. Helg: døgnåpent.

Studentpresten:

Tore Stranda, Øvre Lysthust, 1. etg.
Telefon: 77 64 40 97
Mobil: 91 34 20 23

Studentenes Sosialtjeneste:

Kjelleren på SV-fakultetet
Åpningstid: 10:00-15:00
Telefon: 77 64 90 50

Fastlegetelefonen: 810 59 500

Tromsø trygdekontor: 77 66 44 00

Ledige fastleger, se: www.tromso.kommune.no

33.000 uten studielån

Totalt 33.000 av studentene som søkte støtte i Statens Lånekasse i forkant av studiestart, mottok ikke studielånet ved semesterstart, skriver VG. Flere av lærestedene avisen var i kontakt med, fortalte at de ved studiestart mottok kun i overkant av halvparten av utbetalingspapirene de skulle ha. Enkelte studenter hadde fått beskjed om at det er opptil ti uker behandlingstid på deres søknader. Norsk Studentunion reagerer på at mange må vente på studielånet og tilskriver kvalitetsreformen noe av skylden.

5.000 lærere uten jobb

Arbeidsledigheten blant lærere er 10 prosent høyere nå enn på samme tid i fjor. Til tross for at antallet elever har økt. Tall fra Aetat forteller at det før skolestart var rundt 5000 lærere uten jobb, melder NRK. I år går en rekke skoler ved skolestart over fra vanlig klasseinndeling til såkalte basisgrupper av elever på tvers av klasser og trinn. Nå frykter mange, blant andre statsminister Kjell Magne Bondevik (kr.f.), at noen fattige kommuner vil opprette store grupper med få lærere for å spare penger, og at ledigheten dermed vil øke.

Vil holde UB åpent døgnet rundt

Studentstyret vil i høst jobbe for å forlenge åpningstidene ved Universitetsbiblioteket. - Urealistisk, svarer bibliotekledelsen.

DIMA EMELIANOV

- Vi startet å jobbe med denne saken for noen år tilbake, men kom ingen vei da, sier studentstyreleder Vegard Stokland til Utopia.

Nå ønsker han å gå inn for å forlenge åpningstidene ved Universitetsbiblioteket (UB). Han mener dette er på sin plass fordi flere studenter enn før har i høst inntatt lesesalene. Behovet for lange åpningstider er dermed økt, mener han.

Nylig kom også leder i Norsk Studentunion (NSU), Jørn Henriksen, med et utspill om at norske læresteder burde prøve med utvidet åpningstid ved bibliotekene. Ifølge ham bunner behovet for døgnåpne bibliotek i den utilstrekkelige studiestøtten som igjen tvinger mange til å jobbe deltid. Dette gir mange en grunn til å lese sent, mener han.

Økonomi avgjør

Også Vegard Stokland støtter dette forslaget. - Nåværende åpningstider holder ikke for alle. Særlig rundt eksamenstider kan enkelte ha behov for å sitte utover kveldene, sier Stokland.

Han påpeker imidlertid

DØGNÅPENT: Studentstyreleder Vegard Stokland vil holde Universitetsbiblioteket (UB) åpent døgnet rundt.

Foto DIMA EMELIANOV

at det er en rekke problemer knyttet til utvidelse av åpningstidene.

- Ved en eventuell utvidelse må vaktholdet og antall bibliotekansatte økes, og dette er en økonomisk belastning. Det er derfor økonomi det i bunn og grunn handler om, sier Stokland.

- Det har tidligere ikke vært rom i budsjettet for en utvidelse av åpningstider, men jeg utelukker ikke at

neste års budsjett åpner for en slik endring.

Studentstyrets arbeidsutvalg skal i de kommende månedene jobbe sammen med UB- og universitetsledelsen for å forsøke å få i gang dette prosjektet. Stokland bekrefter overfor Utopia at lengre åpningstider er en realistisk målsetning, men først etter nyttår.

- Urealistisk

Seksjonssjef ved biblioteket for humanistiske, samfunnsvitenskapelige og juridiske fag (HSJ), Kevin McCafferty, mener ikke dette er en realistisk målsetning.

- Med dagens budsjett er det urealistisk å holde HSJ åpent hele døgnet. På hverdagene vil vi måtte opprette halvannen stilling for å få det til å gå rundt. Legger man til helgene, snakker vi om

tre-fire nye stillinger.

Han understreker at UB-administrasjonen stiller seg positivt til lengre åpningstider, men påpeker at dette vil være en dyr ordning.

- Vi kan diskutere det og vi kan være med på å argumentere for at budsjettmidlene skal økes, men det er studentene som da må gjøre en stor del av jobben opp mot sentralsadministrasjon, sier McCafferty til Utopia.

UKA '05 kan ryke

"Det er synd å se så mye kaliber gå til spille"

president i Studentsamfunnet Kjetil Karstad

- Melder ikke folk seg på nå, er det vanskelig å se at vi får et arrangement til våren, sier president i Studentsamfunnet Kjetil Karstad.

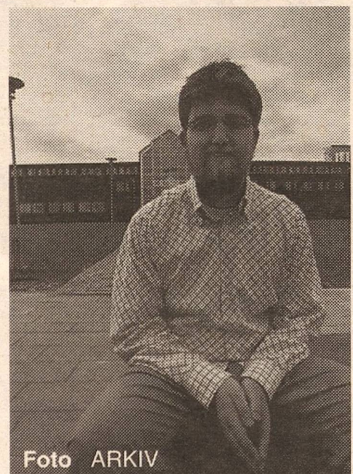

Foto ARKIV

BAK SKJEMA: Arbeidet med UKA '05 ligger langt bak skjema, fordi det ennå ikke er nedsatt et styre. Interessert? Ta kontakt med Studentsamfunnet: orgsek@samfunnet.org.uit.no

som kan fordele oppgaver, komme på og utarbeide en profil, og ordne sponsorer og band, sier Karstad.

Blant de ledige vervene er blant annet økonomi-, kultur-, konsert- og PR-ansvarlig. Også ledervervet er for tiden ubesatt. Utover dette vil arrangørene ha behov for mange frivillige når arbeidet endelig kommer i gang.

Bak skjema

Ifølge Karstad ligger forberedelsene allerede godt bak tidsskjema, og han gir prosjektet én måned til før det vil bli aktuelt å utsette det.

- Når Universitetet, Studentstyret og Studenttinget

går inn for å støtte et prosjekt med så stort potensiale, er det synd å se så mye kaliber gå til spille, sier Karstad.

Han understreker at det er engasjementet som tar livet av prosjektet.

- Nye studenter har ikke noe naturlig forhold til frivillig arbeid - de ser ikke verdien i det. Det er både gøy og sosialt. Man stifter bekjensker over hele universitetet, og dessuten ser det bra ut på en CV. For hva er vel ikke UKA enn prosjekterfaring? sier en oppgitt Karstad i håp om å friste engasjerte sjeler.

- Ta del i studentlivet

- UKA-festivalen trenger et

styre, og det snarest. Arbeid som skulle vært gjort før ferien, er ennå ikke ferdig fordi det ikke finnes nok folk. Og når et slikt styre har behov for omkring 8 personer, virker det nesten for dumt at vi ikke finner noen.

Karstad påpeker at studentene selv må se at også de er en del av studentlivet, og at de ikke kan regne med at noen andre alltid skal gjøre jobben.

- UKA har en verdi i seg selv, sier han, i og med at den er studentenes egen festival. Den er av og for studenter, men "av" delen er for tiden litt problematisk.

SIW HILDEBRAND/
DIMA EMELIANOV

- Det er nå eller aldri - folk må få ræva i gir! UKA er et stort arrangement, og store ting krever mye organisering. Band må bookes, sponsorer må ordnes - det er mye å gjøre og dagene flyr fort. Først og fremst må det nedsettes et styre

Infotabbe ved NTNU

Når rundt 10 000 studenter ble ønsket velkommen til Dragvoll i høst, var trykket informasjon om fag og undervisning ennå ikke klart. Undervisningskatalogen som gir informasjon om hvor og når studentene skal få undervisning, gikk i trykken bare få dager før studiestart og førte til forvirring blant de nye studentene, skriver Under Dusken. En rådgiver ved HF-fakultetet trekker fram underbemanning som en mulig årsak til forsinkelsen. – To-tre personer til denne jobben holder rett og slett ikke, de har masse annet å gjøre, sier han.

Fedon-effekten når Universitetet

Ernæringsvitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO) opplevde i år en søkerøkning på 56 prosent; Antall studenter som hadde studiet som førstevalg steg fra 93 til 145, mens i alt 800 søkte på studiet. Dette viser tall fra Samordna opptak. – Slankehysteriet og alt mediaoppstyret rundt Fedon Lindberg har mye av skylden for den økte søkermassen. Fedon har fått ernæring inn i medias søkelys, forklarer studiekonsulent ved institutt for Ernæringsvitenskap Anne Irene Larsen til Universitas.

BI nekter Universitetet studiumnavn

Da SV-fakultet reklamerte for sitt "Master of Management" program, var BI raskt ute med å kreve enerett på gradbetegnelsen. De mener tittelen er deres varemerke.

DIMA EMELIANOV

– Da vi annonserte studiet tenkte vi ikke på at BI hadde et studieprogram med samme tittel, sier fagansvarlig for programmet Kjell Røvik til Utopia.

Studiet, som skal gi studentene forskningsbasert

kunnskap om ledelse og organisasjonsutforming, er rettet mot ansatte og ledere på ulike nivå i privat og offentlig sektor som ønsker mer kompetanse innen ledelse. Studiet heter "Master i ledelse" på norsk, og "Master of management" ble ifølge Røvik en naturlig oversettelse.

I brevet som SV-fakultetet mottok fra Handelshøyskolen i juli, påpeker imidlertid BI at de har benyttet tittelen i lang tid. Med dette som grunnlag krevde de enerett på gradbetegnelsen.

Fortsatt populært

– Jeg ble overrasket. Det er merkelig at man skal kreve

enerett på en så allmenn tittel. Men vi bestemte oss for ikke å gå til krig mot BI, og skiftet ganske enkelt beskrivelsen til "Master of Arts in Management". Det er innholdet som teller, ikke hva graden heter, slår Røvik fast overfor Utopia.

Institutt for statsvitenskap bestemte seg i samråd med Studieavdelingen om ikke å ta stilling til kravene til BI hva enerett på navn angår, men kun om å skifte navn.

Ifølge Røvik har ikke dette vært et problem. Søknadstallene til studiet har ifølge ham vært enorme. Programmet hadde i overkant av 70 søkere, hvorav 30 fikk plass.

Dette til tross for at de ikke fikk bruke gradbetegnelsen i sin markedsføring.

Krever retningslinjer

Førstekonsulent ved Det samfunnsvitenskapelige fakultetet Åshild Tempel forteller at ønsket om å bruke "Master of Management" som programbeskrivelse henger sammen med ønsket om internasjonal appell. Ifølge Tempel er det et svært ettertraktet aspekt ved et slikt studium.

Hun forteller at Universitetet ikke har mottatt noen klager på den nye betegnelsen, og anser den heller ikke som problematisk.

Hun etterlyser imidlertid formelle retningslinjer for tilsvarende situasjoner.

– Jeg synes at dette er en aktuell problemstilling som bør helt opp til Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD). Den nye gradstrukturen og internasjonaliseringen innen utdanning kan føre til en oppblomstring av tilsvarende grader, og da må noen ta stilling til hva som skal gjøres for at man skal unngå slike tilfeller.

– Velkommen hjem, Tutu

Da erkebiskopen Desmond Tutu sist fredag åpnet det akademiske året, stod fredshyldest øverst på programmet.

CLEMET ASKHEIM

– Erkebiskop Desmond Tutu, velkommen hjem, proklamerte tidligere rektor ved Universitetet i Tromsø (UiTø), nå leder av nobelkomiteen, Ole Danbolt Mjøs, da han introduserte biskopen under seremonien ved bysten av Mahatma Gandhi. Også Indias ambassadør til Norge og barnebarn av Mahatma Gandhi, Gopal Krishna Gandhi, deltok i seremonien utenfor Senteret for fredsforskning.

Bysten av Gandhi ble overrekket Tromsø i 1970, og var

en gave fra Poona, Tromsøs indiske vennskapsby. Frem til nå har den stått bortgjemt i museumsparken i sentrum, men etter forslag fra Ole D. Mjøs, har den nå blitt flyttet til universitetsområdet hvor den forhåpentligvis vil komme mer til sin rett.

Hyllet Gandhi

Mjøs fortsatte sin tale med å karakterisere Gandhi som en av tidenes største og viktigste talsmenn for ikke-vold. Også ambassadøren og Tutu hyllet Gandhi og trakk frem blant annet hans "oppvåkning" i Sør-Afrika og det spesielle forholdet han hadde til landet.

– Gandhis ideer hadde stor innflytelse på frigjøringskampen i Sør-Afrika, konstaterte Tutu, før han hilste Gandhi på indisk vis og la ned blomster på bysten.

Til stede var også leder for Fredskorpset, Tor Elden, som

spilte en stor rolle i å få Tutu til Norge, ordfører Herman Kristoffersen, rektor Aarbakke og et stort pressekorps.

Engasjement og karisma

Etter avdukingen var Tutu hovedtaler ved den offisielle åpningen av det nye akademiske året. Festmøtet i det store auditoriet ble åpnet og ledet av rektor Aarbakke. Han mente at universitetet var viktigere for landet og landsdelen nå enn noen gang tidligere, og så på økningen i antall søkere til universitet og de rekordhøye studenttallene som svært positivt og lovende.

I sin hovedtale snakket Tutu om flere aktuelle saker, krisen i Darfur, gisselepisoden i Russland og den politiske situasjonen i Zimbabwe, men brukte mest tid på å fortelle om den fredelige oppløsningen av apartheidregimet i Sør-Afrika. Som leder for sannhets- og forsoningskommisjonen spilte han en vital rolle i fredsarbeidet.

Hans tanker om denne prosessen som grunnlag for en generell metode for fred, kombinert med hans utrolige engasjement og karisma, gir grobunn for håp.

– Som Gandhi en gang sa: "øye for øye gjør verden blind", sa Tutu.

Som Gandhi en gang sa: "øye for øye gjør verden blind"

Desmond Tutu

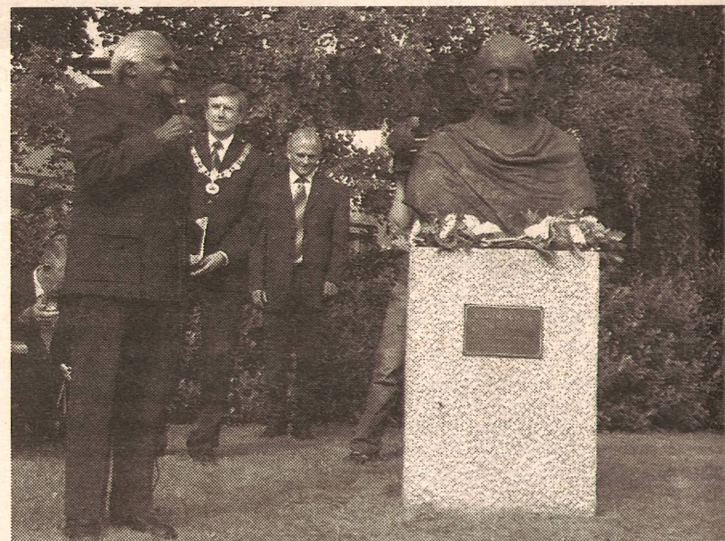

Foto HENRIETTE JEVNESVEEN

Desmond Tutu

Født 1931 i Sør-Afrika. Første svarte anglikanske erkebiskop i SA. Ledende skikkelse i kampen mot apartheid. Men alltid med et forsoningsperspektiv. Fikk Nobels fredspris for sitt arbeid i 1984. Ledet sannhet og forsoningskommisjonenes arbeid etter avskaffingen av apartheid. Har vært i Norge en rekke ganger. Dette var hans tredje besøk i Tromsø. Første gang var når han ble utnevnt til æresdoktor ved UiTø.

Akademikerbarn vinner i arbeidslivet

Har du to foreldre med høyere utdanning? Da er det høyere sannsynlighet for at du får jobb etter endt utdanning, bedre lønn og studierelaterte arbeidsoppgaver i jobben, skriver Universitets- og høyskolevesenets (NIFU) fast. – Barn av foreldre med høyere utdanning får noe bedre karakterer, og ser dermed ut til å være bedre rustet, sier forsker ved NIFU Vibeke Oppheim.

Skremmes fra å jukse

Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim er blant læreinstasjonene som tar i bruk nye virkemidler for å forhindre fusk. Det skjer etter at 13 språkstudenter i vår er mistenkt for å ha kopiert skriftlige besvarelser fra internett, skriver Dagsavisen. Nå setter NTNU i gang en omfattende informasjonskampanje rettet mot de ferskeste studentene. Kampanjen skal fokusere på konsekvensene av juks, og skal ha en avskrekkingseffekt på potensielle jukse.

Dårlig råd stopper utenlandske studenter

Så langt i høst har 40 utenlandske studenter med plass ved UiTø ikke dukket opp. Line Vråberg i Studieavdelingen tror ekstrautgiftene er i veien for mange.

EILIV FRICH FLYDAL

Mens utenlandske studenter med Oslo i sikte betaler 150 kroner for flytoget og 22 kroner for t-banen til Blindern, må andre ut med over 1000 kroner for å komme seg til Tromsø. Dette fører til at flere utenlandske studenter dropper studiene ved UiTø, mener konsulent for utenlandske studenter ved Universitetet i Tromsø (UiTø), Line Vråberg.

Ifølge henne har mange av disse ikke råd til turen fra Oslo til Tromsø, fordi Lånekassens reisestipend ikke går til studenter over 25 år. Aldersbegrensningen gjelder både norske og utenlandske studenter. Ordningen er imidlertid mest problematisk for ubemidlede utenlandske studenter fra fattige land.

– I praksis fører dette til diskriminering av UiTø. Lånekassen hjelper Universitetet i Oslo til å få flere utenlandske studenter, sier Vråberg.

Større gebyr

Tidligere har utenlandske

studenter oppgitt prisen for å søke om oppholdstillatelse i Norge som avgjørende for hvorfor de ikke har kunnet ta i bruk sin studieplass ved UiTø. En nylig økning fra 600 til 800 kroner fører nå til at en samlet utgift før ankomst i Tromsø for mange kommer opp i 2000 kroner.

– Valutaforskjellene er ofte enorme. En slik utgift er for stor for mange, sier Vråberg til Utropia.

Leder i Norsk Studentunion (NSU), Jørn Henriksen, ønsker reisestipend for alle utenlandsstudenter.

– NSU jobber opp mot statsbudsjettet med denne saken, slik at Lånekassen kan endre praksis. At reisen dekkes helt frem til UiTø og at den er forhåndsbetalt burde være en selvfølge, sier han.

Om frafallet av utenlandske studenter ved UiTø skyldes høye reisekostnader ønsker ikke NSU-lederen å spekulere i, men legger til at flere universiteter og høyskoler melder fra om det samme problemet.

– Problemet gjelder over hele landet, unntatt i Oslo. Det er opplagt at 1000 kroner ekstra til reise og et gebyr for søknad om oppholdstillatelse er en enorm sum. I mange land i sør tilsvarende dette flere månedslønner, sier Henriksen.

Til tross for at gebyret for oppholdstillatelse nylig er økt er ikke dette en sak NSU vil jobbe med opp mot statsbudsjettet.

– Landsstyret har ikke vedtatt å prioritere denne saken,

sier Henriksen.

Praksis kan endres

Ifølge Vråberg vurderes det om administrasjonen av studiestøtte for utenlandske studenter skal overflyttes fra Lånekassen til Senter for internasjonalt universitetsamarbeid (SIU) i Bergen. Da kan praksisen for tildeling av reisestipender og utbetaling derav endres. Dette kan skje allerede ved nyttår.

President i International Student Union (ISU) Nina Rojina forteller at problemet er omfattende.

– Ikke bare studenter, men også mange universiteter og andre lærersteder melder om at manglende reisestipend er et problem. Vi kartlegger i disse dager hvor mange studenter som ikke har tatt i bruk plassene sine i Norge.

Hvor mange av disse som uteblir på grunn av finansielle problemer er ifølge henne vanskelig å slå fast.

– Av de som tar kontakt for å si fra seg plassen sin, er det mange som er for stolte til å oppgi økonomi som årsak til dette. Men vi har indikasjoner på at det er mange i en slik situasjon.

Rojina har snakket med studenter som har fått hjelp av hele lokalsamfunnet til å finansiere reisen og gebyret for søknad om opphold.

– Noen har også satt seg i stor gjeld i hjemlandet for å dekke disse utgiftene, forteller hun.

Foto ESPEN SANDBERG

Misled by an ad, shocked by the fees

MISLED: Both Pirsilla deWitt (right) and Novi Siti Julaeha claim they didn't get enough information about the additional expenses.

DIMA EMELIANOV

– I realized too late that the expenses were bigger than I initially thought, and it felt like I had been misled, tells Pirsilla deWitt from South Africa. She decided to take a Master of Indigenous Studies at the University of Tromsø (UiTø) after seeing a scholarship ad at her university.

– It said that all costs were covered, but this didn't turn out to be true, deWitt says.

In the end, she had to cover 3.000 NOK out of the total cost of 9.000 NOK for the ticket and visa.

– I had to take up a personal loan. In South Africa, it's a month's salary, says deWitt.

It is irresponsible to advertise for a scholarship in Third World countries without being specific, according to her.

– In developing countries it should be specified exactly

how much of the expenses are covered. For poor people such differences can be quite shocking. If I knew about the 3.000 NOK, I would never have gone, deWitt says.

Novi Siti Julaeha from Indonesia found the advertisements lacking in information.

– Although, as a Norad-student, my ticket was paid for, I still had a few problems. One of them was the visa application process. I didn't do it right, and had to pay twice, she complains.

– There was a woman in Sudan and a guy in India I got in touch with through email, both working in NGOs, who had planned to attend UiTø this fall, deWitt continues.

They postponed their education after deWitt told them about the extra fees.

– Both had to take a year off to save up enough money for the expenses.

Berkeley-avtale på trappene

Snart åpner USAs fremste offentlige universitet sine dører for UiTø-studenter. SV-fakultetet håper dette er begynnelsen på et varig samarbeid.

DIMA EMELIANOV

Allerede i vårsemesteret 2005 kan studenter fra Universitetet i Tromsø (UiTø) innta lesesalene ved University of California Berkeley. Dette sørger et aktivt professorsamarbeid

for. De eneste kravene som stilles, er at du er tilknyttet et studieprogram ved SV-fakultetet og har avlagt 60 studiepoeng.

UC Berkeley er regnet som en av USAs beste offentlige

skoler på lavere grads nivå. Også på høyere grad stiller universitetet svært sterkt i nasjonal sammenheng. Skolen er svært selektiv, og tok i 2003 opp kun 24 prosent av de som søkte seg inn på lavere grad.

Foto UC-BERKELEY

Til sammen hadde skolen 32.000 studenter fordelt på lavere og høyere grad dette året.

Utvexlingsavtalen åpner for studier både i sommer, høst- og vårsemesteret.

Sommerprogrammet går over seks uker, hvorav to uker er oppgaveskriving, og antall studenter som kan dra er nærmest ubegrenset. I høst- og vårsemesteret tar Berkeley imot maksimalt 30 studenter på lavere grad og 30 studenter på høyere grad.

Kostnaden av studiene avhenger av antall vekttall du som student avlegger ved Berkeley, men kommer på minimum \$2.700. Lånekassen dekker en stor del av dette. For å bli tatt opp kreves ingen tester utenom språktesten TOEFL. For de som tar sikte på å dra ut allerede til våren, er siste sjans for å ta TOEFL-

testen 16. oktober. Fristen for å melde seg opp til denne datoen er 13. september.

– Vi tar sikte på å gjøre dette varig og håper på å kunne la det gå over flere områder senere, men inntil videre omfatter avtalen kun samfunnsfag, sier professor i statsvitenskap, Arne Kommisrud.

Sammenmedstudiekamerat og sosiologiprofessor Trond Petersen er det han som har skapt denne avtalen. Petersen er tidligere professor ved Harvard og leder nå forskningsprosjektet *Det norske senteret ved Berkeley.*

Lånekassen

Du får studielånet raskere hvis du bruker nettsøknaden!

Søk stipend og lån på www.lanekassen.no fra slutten av mai.

Over 30 uten barnehageplass

Byens barnehagedekning svikter, og så langt i år har bare halvparten av studentbarna under tre år fått plass. Samskipnaden tror ikke ventelisten vil forsvinne.

ANDREAS MYRVOLD

Fremdeles står 33 studentbarn under 3 år uten barnehageplass, noe som i følge barnehagesjef i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) Kjerstin Carlson er unormalt mye.

– Dekningen for barn under 3 år har vært på omtrent 67 prosent de siste årene, men i år er den på bare 50 prosent. Årsaken er nok at det er 5-600 nye studenter dette semesteret, sier Carlson.

Mange står uten tilbud, og det er ikke bare i Samskipnadens barnehager at presset merkes, men også i de kommunale. Pågangen i Tromsø har vært mye større den siste tiden fordi folk har begynt å skjønne at det ikke er en by med overflod av plasser. Ventelisten er følgelig lang og førstesekretær Rita Heimland regner ikke med at den forsvinner i løpet av året.

– Jeg tør ikke å spå noe om når det blir ledige plasser, man vet jo aldri, sier hun.

Prisforskjell

Til tross for at prisene er på vei nedover i de kommunale barnehagene, er SiTøs barnehager fortsatt en drøy

tusenlapp billigere i måneden. For studentforeldre kan det med andre ord bli en utfordring både med tanke på økonomi og eksamensresultater. Carlson forteller at selv om mange på en eller annen måte greier å ordne seg en plass, enten ved hjelp av familie eller dagmamma, er det også de som vurderer å avslutte studiene fordi tiden ikke strekker til.

– De som har det tøffest er de som er nyinnflyttet til byen, og som derfor ikke er kjent med barnehagesituasjonen. Jeg har vært i kontakt med en del fortvilte folk i løpet av august. Folk som har håpet at ting skulle løse seg. Det har det ikke gjort, forteller Carlsen.

Ny barnehage i 2005

Inntil videre prioriterer SiTø studenter som er mest vanskeligstilt økonomisk og på andre måter. Dette betyr at aleneforeldre og foreldre som begge er studenter, får trekke de lengste stråene. Om et drøyt år er situasjonen forhåpentligvis en annen. SiTø planlegger nå en ny barnehage på campus som skal stå ferdig innen 15. desember 2005. Også kommunen driver utbygging av nye plasser.

Carlson mener problemet ligger i å beregne etterspørsele, da både antall stillinger og behovet for lokaler avhenger av dette. – Det er jo lite økonomisk å ha 100 prosent dekning. Hvis dekningen var på 85-90 prosent hadde situasjonen vært en helt annen, sier hun til Utopia.

FIKK Plass: Kayla Marie Bergan (2) er ikke klar over hvor heldig hun er. Foto ANDREAS MYRVOLD

Lykkelig uvitende

Spørsmålene omkring barnehagedekning ser ikke ut til å bekymre Kayla Marie Bergan (2).

ANDREAS MYRVOLD

Remi Bergan har vært heldig. Han har fått plass til sine to barn – Kayla Marie (2) og Kevin Mathias (3 ½) – i Brevika barnehage, ikke langt fra campus. Selv jobber han på Binders, mens hans tidligere kone har jobb på Universitetet.

Selv har han ikke merket noe til den vanskelige

situasjonen, men legger til at han er sjeleglad for det tilbudet ungene hans har fått.

– En plass i barnehagen er en mer fordelaktig løsning enn for eksempel dagmamma. Man er mye mindre sårbar for sykdom med barnehageplass, og dessuten tror jeg det gir ungene bedre stimulering enn andre tilbud, sier han.

Bergan synes det er leit at mange står uten

barnehageplass, og beklager at SiTø ikke har greid å skaffe til veie en tilfredstillende dekning, men tviler samtidig på at dette kommer til å skje med det første.

Kayla og Kevin ser i alle fall ut til å trives svært godt i Brevika barnehage, men det er tydelig at litt søskenkrangel hører med til idyllen, mellom øktene i sandkasse, huske og klatrestativ.

Velger elektronisk, håper på økt oppslutning

Når høgskolestudentene skal avlegge stemmer i oktober, er urnene skiftet ut med datamaskiner. Studenttinget håper nå at valgdeltakelsen vil øke.

DIMA EMELIANOV

Når det årlige valget for Høgskolestyret og Studenttinget ved Høgskolen i Tromsø holdes, der i alt 13 nye representanter skal velges, avlegger studentene for første

STUDENTTING-LEDER:
Esben Dybvik.

gang stemmene elektronisk.

Dette skal skje ved at alle stemmeberettigede får tilgang til en PC, der det vil bli tilrettelagt for å kunne benytte seg av en preferansebasert, elektronisk stemmeseddel.

Ut av kontoret

Leder for Studenttinget

Esben Dybvik, påpeker at omleggingen av valgstrukturen først og fremst er et moderniseringstiltak. Han utelukker imidlertid ikke at den økte brukervennligheten kan være et aspekt som bidrar til større oppslutning om det kommende valget, som i fjor lå på skuffende 4 prosent.

– Først og fremst satser vi på synliggjøring av kandidatene. Dette skal vi oppnå ved å gå aktivt ut gjennom Classfronter, men også ved å prøve å ta diskusjonen ut fra kontoret og ut til studentene. Dette kan blant annet gjøres gjennom å

legge forholdene til rette for at kandidatene skal kunne markedsføre seg, slår han Dybvik fast overfor Utopia.

– Vi forventer ikke en drastisk økning i antall velgere, men håper på en høyere deltakelse. En av faktorene som bidrar til dette kan være det nye, elektroniske valgsystemet, legger han til.

Mer lån og stipend

Til valget – som skal sparkes i gang mandag 4. oktober og kommer til å vare ut uken – søkes det i disse dager etter verdige kandidater. Fristen

for å fremme forslag på kandidater til disse vervene er mandag 13. september klokka 12.00, opplyser Dybvik. Han oppfordrer alle som er interessert til å ta kontakt, da dette er en unik mulighet til å påvirke hverdagen til studenter flest.

– Tidligere kampsaker har blant annet vært forbedring av sosialtjenesten. Men i år vil sakene i større grad dreie seg om økning av stipend og lån samt oppfølging av kvalitetsreformen. Dette er viktige og omfattende saker, sier Dybvik til Utopia.

Bredbåndstilbud til studenter!

Online ADSL kun **349,-** per mnd.
De 2 første månedene spanderer vi.

I tillegg får du:

- Fri etablering
 - Fri bruk
 - Elektronisk kunnskapspakke
 - Antivirus og Spamfilter
 - Fri tilgang til spill og musikk
- ..og mye mer.

Bestiller du bredbånd fra Telenor innen 31. oktober får du mye ekstra inkludert.

Elektronisk kunnskapspakke: Leksikon, engelsk-norsk/norsk-engelsk ordbok, fremmed- og synonymordbok med mer.

Sikkerhetspakke: Markedets beste sikkerhetsløsning med bl.a. antivirus, brannmur og 12 mnd Spamfilter inkludert.

Underholdning: Fri tilgang til bl.a. spill og musikk gjennom iCanal.

Tilbudet forutsetter hjemmetelefon, modem og abonnement i ett år.

Mer informasjon og bestilling: www.telenor.no/student eller send **student** til 2080.

 telenor

KRONIKK

Integreringspolitikk eller udemokratisk nasjonsbygging?

Kronikkforfatteren tar opp problematikken knyttet til regjeringens forslag om å forplikte alle utlendinger til å ta opplæring i norsk språk og samfunnskunnskap.

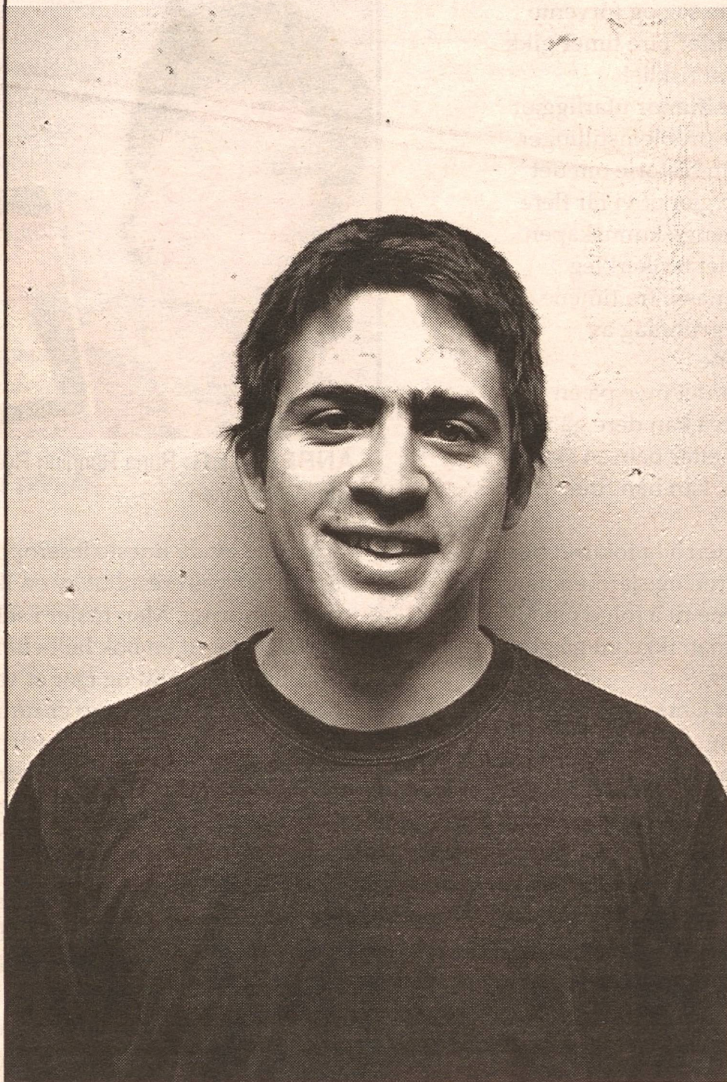
Morton Deutsch (2000) definerer ordet konflikt som en situasjon der to eller flere aktører som er avhengige av hverandre streber etter motsatte mål. Det vil si at konflikter er et produkt av meninger som danner seg etter forskjellige fortolkninger av de samme omstendighetene. Konflikter sies å være løst på en ikke-voldelig måte, hvis de motstående partene 1) velger å trekke seg tilbake fra målene sine, 2) Bestemmer seg for å ofre målene sine og nå et kompromiss, eller 3) Klarer forandre hele situasjonen slik at et nytt fellesmål de kan strebe etter sammen oppstår, i følge Johan Galtung (1996).

I motsetning til dette, kan konflikter også løses med bruk av vold. En aktør i en konflikt bruker vold når den tvinger de andre partene å akseptere målet sitt. Grensen mellom å tvinge folk til noe og mellom å overbevise andre til noe er ofte utydelig. Derfor kan distinksjonen mellom voldelige og ikke-voldelige løsninger av konflikter være vanskelig å fastslå i visse tilfeller.

Språkkonflikter

Slike brede forståelser av ordene konflikt og konfliktløsning gjør det mulig å kunne bruke disse begrepene for å analysere et stort antall samfunnsproblemer. Det oppstår alltid forskjellige meninger om hvilke mål et samfunn burde strebe etter, derfor dannes det mange konflikter som må løses gjennom politiske prosesser.

Med stor sikkerhet kan man hevde at alle samfunn som er organiserte som stater har sterke konflikter rundt språk. Til og med innenfor stater som er relativt etnisk ensartet finnes det forskjellige meninger om hvilken måte å skrive og snakke på alle burde kunne for å gjøre kommunikasjonen mer effektiv. Språk er enda viktigere i en demokratisk stat

ALBERTO VALIENTE THORESEN,
STUDENTNETTVERK FOR FRED (SNF)

fordi det er en forutsetning for samfunnsdeltakelse på alle plan. I demokratiske stater med et stort antall innvandrere er språkkonflikter mer kompliserte, fordi det finnes enda flere forskjellige måter å snakke og skrive på, og folk må fremdeles bli enige om en felles språklig kommunikasjonsform. Språkkonflikter innenfor en stat kan også løses med eller uten bruk av vold.

Udemokratisk statsbygging

For å løse språkkonflikter uten vold kan folk: 1) Trekke seg fra å fremme språket sitt som felles språk, 2) Nå et kompromiss om at alle skal lære seg et språk alle kan forstå eller 3) Forandre hele situasjonen slik at informasjonen er tilgjengelig for alle på mange språk, slik at konflikten som oppstår ved å måtte velge ett eneste språk innenfor staten forsvinner. Disse mulighetene ekskluderer ikke hverandre.

Det vil si at språkkonflikter er løst på en bedre måte uten vold hvis disse tre mulighetene kan kombineres. En voldelig løsning av en språkkonflikt, kan være at de som har mest makt, påtvinger andre samfunnsmedlemmer språket sitt.

Tilfeller av voldelige løsninger av språkkonflikter er en del av større prosjekter av udemokratisk statsbygging for etnisk homogenisering (eller udemokratisk nasjonsbygging). Det vil si, situasjoner der den etniske gruppe med mest makt i et samfunn kontrollerer formen staten tar og påtvinger sine kulturelle normer til de andre etniske gruppene innenfor staten.

Nye konflikter

På noen områder har Norge beveget seg bort fra udemokratisk nasjonsbygging. Landet har funnet tilfredsstillende ikke-voldelige løsninger til språkkonfliktene mellom samisk og norsk og

mellom nynorsk og bokmål. Mange vil hevde at kampene mellom språkene og dialektene ennå ikke er over, men de må i det minste innrømme at landet har gjort en del fremskritt siden begynnelsen av forrige århundre. Samisk og nynorsk er begge anerkjent som offisielle språk innenfor den norske staten.

Med et økende antall innvandrere i Norge kommer det nye språkkonflikter, og folk må bestemme seg for hvordan landet skal løse disse nye utfordringer: enten gjennom udemokratisk nasjonsbygging eller gjennom ikke-voldelige demokratiske løsninger.

Setter krav

Statistikkene er beroligende, fordi de viser at det ikke er så sterke språkkonflikter som stammer fra innvandring som mange vil ha det til. Samtidig som antall innvandrere og personer med innvandrerbakgrunn har økt med omtrent 21.000 nye per år i gjennomsnitt de siste fem år, er det i gjennomsnitt 30.000 innvandrere som tar opplæring i norsk og samfunnskunnskap hvert år, i følge tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). I tillegg var det 15.700 barn og unge med innvandrerbakgrunn som tok videregående utdanning i 2002. Dette vil si at de fleste som kommer til Norge fra andre land er villige å tilpasse seg til den norske kulturen, til og med språket. Det kommer til å være noe positivt hvis retten til norskopplæring for alle voksne innvandrere blir anerkjent gjennom lovvedtak som regjeringen foreslår (Erna Solberg, H, Romsdals Budstikke, 21. juli).

På den andre siden, finnes det noen få innvandrere som kanskje ikke vil lære seg norsk og har det deretter vanskelig for å finne seg jobb. Som for alle som har det vanskelig med å komme seg i arbeidslivet, er det bra at staten tilbyr dem muligheten til å utdanne seg slik at det kan bli lettere å skaffe seg arbeid. Staten har som oppgave å hjelpe arbeidsløse som får trygdestøtte til å lære seg ferdighetene som kan få dem i arbeidslivet. Disse ferdighetene inkluderer norskkunnskap.

Men regjeringen skaper flere konflikter når den bruker denne problemstillingen for å

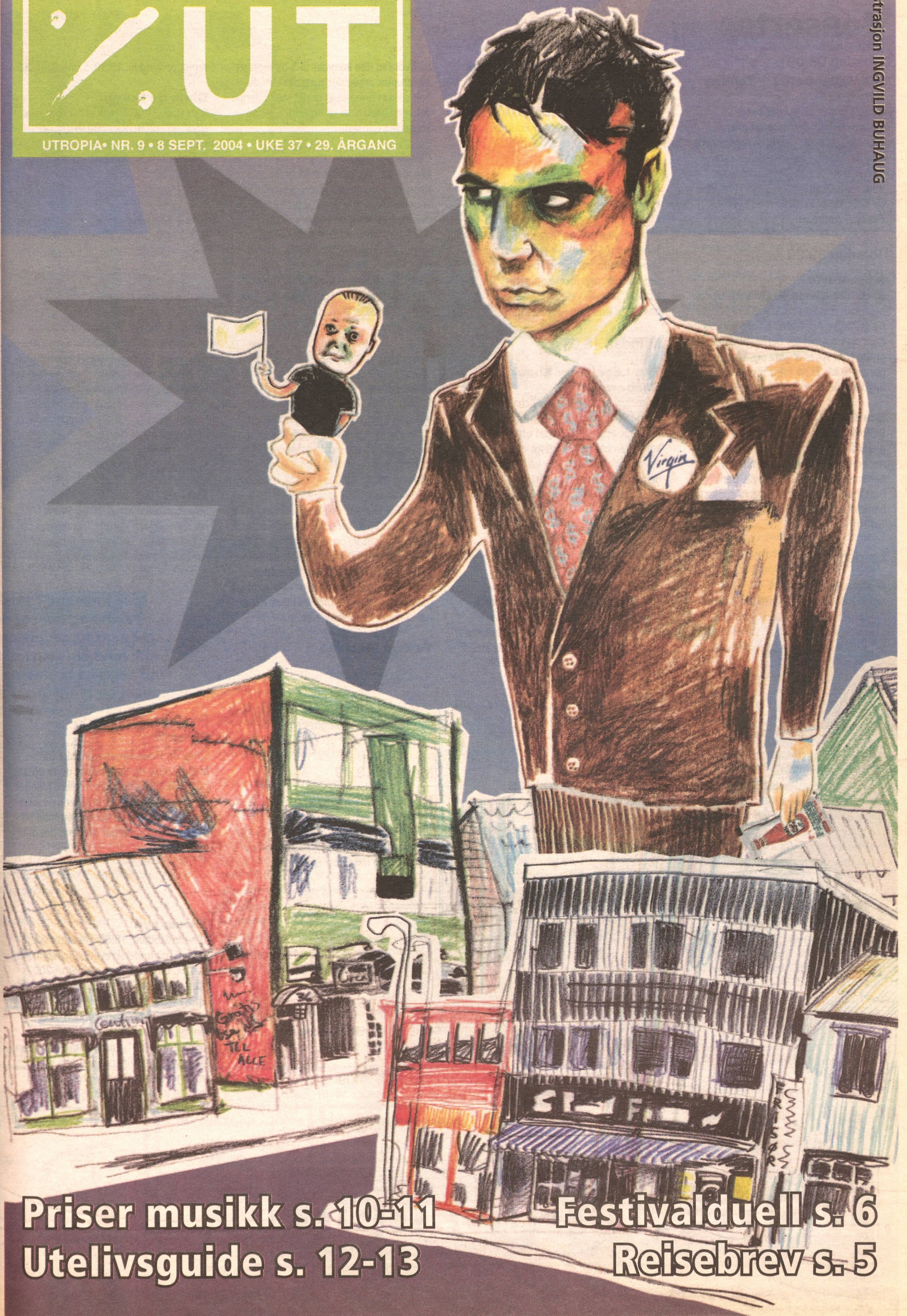
rettfærdiggjøre en politikk som krever obligatorisk "opplæring i norsk"/"tilfredsstillende norskkunnskaper" for alle innvandrere som vil bosette seg i Norge, uansett om de trenger det eller ikke. "Hvis loven blir vedtatt får alle utlendinger som ønsker permanent tilknytning til Norge dermed plikt enten til å ta 300 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap eller på en annen måte å tilegne seg tilfredsstillende norskkunnskaper" (Erna Solberg (H), Romsdals Budstikke, 21. juli). En slik politikk ligner mer på udemokratisk nasjonsbygging enn på en inkluderende og demokratisk løsning som søker "å unngå at innvandrere blir gjort til klienter".

Øker desintegreringen

Udemokratisk nasjonsbygging ser vanligvis ned på de som ikke er nært maktens sentrum. I tråd med dette er regjeringens politikk at alle lovlige innvandrere er folk som er forpliktet til å lære seg noe og som ikke klarer å innse det som er best for dem selv. Med en slik måte å se på mennesker støtter regjeringen folk som stigmatiserer innvandrere, spesielt når den er rettet mot innvandrere norske rasister flest pleier å ha negative fordommer om. Solberg skriver "EØS/EFTA-borgere er ikke omfattet av forslaget om rett og plikt til norskopplæring".

Rundt omkring i verden ser vi hva som skjer når gruppen med mest makt fører en politikk som tvinger en annen gruppe til å gjøre noe. Tvangen oppleves som en ydmykelse og dette kan virke kontraproduktivt i forhold til hensiktene. Dette kan føre til enda mer desintegrering i samfunnet i stedet for å "bidra til å skape et samfunn der alle skal ha like muligheter til å delta" som Solberg selv skriver.

Hvis ikke-europeiske innvandrere blir tvunget til norskopplæring, er det sikkert at alle kommer til å være med på norsktimene, men det er ikke garantert at de kommer til å lære seg norsk. Hvis de gjør det, er det ikke sikkert de kommer til å bruke norsk. Det eneste som er sikkert er at det kommer til å være vanskeligere å være ikke-europeer i Norge.

Priser musikk s. 10-11
Utelivsguide s. 12-13

Festivalduell s. 6
Reisebrev s. 5

Konsserter

Onsdag 08.09

Black Debbath (+ Taliban Airways)

driv, 21:00. Et av Norges beste stonerband, og det desidert aller morsomste. De er dessuten mye tøffere enn Kovenant, som jo ikke har satan når de trenger han. Taliban Airways imponerte kraftig på release-konserten på Kaos og er aktuelle med EPen Rational Anthems.

Torsdag 09.09

Mezzoforte

driv, 21:00. Islandske flinkisfunkjazzpop, også kalt fusion, som var svært populært på åttitallet. Appellerer til alle som spilte bass og trommer for fjorten år siden og andre som synes at jazz også kan være partymusikk. Et av årets musikalske høydepunkt, tror vi.

Bonk

Blårock, 21:00. Råkk på Blårock pleier å være sunt for sjelen, moralsk nedbrytende og en påkjenning for hammer, ambolt og stigbøyle. Bonk består av folk fra de dessverre oppløste banda Kung-Fu Girls og Anal Babes. Tøfffttttttttttt.

Lørdag 11.09

Gatas Parlament

driv, 22:30 Verdens eneste intelligente rappere (hvis man ser bort i fra Zach de la Rocha, men så kan man jo diskutere hvorvidt han egentlig rapper.) (Jo, han er

kjempeflink til å rappe.) Obligatorisk for alle oss som ikke akkurat elsker en viss amerikansk president. Mange andre tror kanskje at det var de som hadde en hit med Barnslig, men det var Equizez.

Søndag 12.09

Randy Johnston/ Øystein Norvoll

Circa 21.00. Jazzklubben inviterer til virtuost gitarspill og måpende publikum. Johnston fra New York er en av klodens ypperste gitarister innen be-bop og med seg har han den lokale gitaristen Øystein Norvoll, trommisen Roger Johansen og bassisten Oddmund Finnseth.

Mandag 13.09

The Legendary Shack Shacers

Blårock, 21:00 Kristopher Schau oppløste umiddelbart Datsun etter å sett dem live i vår. Han sa da at det etter denne konserten ble helt meningsløst å ha et eget rock'n'roll-band og kalte sågar denne dagen for "En nullstilling av rockens historie", melder Egon Holstad

Tirsdag 14.09

International Tussler Society

driv, 22:30 Band som er inspirert av den fiktive spaghattiwesternregissøren Tino Buhara. Har akkurat i disse dager kommet med ny skive, og det er jammen 10 år siden sist. Vi lurar i skrivende stund

på hvordan den kommer til å bli mottatt av utropias anmelder, men det kan du helt sikkert finne ut et annet sted i denne delen av blekka. Vi kommer til å gå på konserten uansett.

Onsdag 15.09

Noxagt og Lasse Marhaug

Kaos, 22.30 En turné under navnet The Shape of Rock to come. Garantert det mest kompromissløse som vil skje på en scene i Tromsø i år. Noxagt er en instrumental powertrio med besetningen bass, bratsj og slagverk. Intest, dronende og minimalistisk. Lasse Marhaug gir oss elektronisk støy som vi garantert ikke vil glemme. Vi gleder oss vanvittig kjempemye.

Torsdag 16.09

Euroboys

Strøket, 21:00 Band som er interessert i mer enn hard valuta. Er dette softrock, og hva er egentlig softrock? Hvor lenge har det eksistert, er det mange unge og gamle forståsegpåere, nerder og uvitende idioter som spør seg disse dager. For skarene av de som driter i slike begreper, kan vi vel nøye oss med å anta at dette blir et av høstens høydepunkter, en konsert du ikke må gå glipp av, et "must", en godbit, en noe for enhver smak, en opplevelse du sent eller aldri vil glemme, med andre ord det største som har skjedd i byen siden sist.

Twitter Machine

død, håpløshet, tilhørighet og etiske dilemmer.

Mandag 13.09

Nordisk Ungdoms Filmfestival (NUFF)

Verdensteateret/Tvibit. Presentasjon av film av unge nordiske filmskapere.

Dykkertreff 2004

Bakkejord, Kvaløya, 19:00. Vi anbefaler tørrdrakt og astmamedisin.

Torsdag 16.09

Det er hardt å være to

Lillescenen, Kulturhuset,

Søndag 19.09

Kunstforeningen, 19:30. Samtidsmusikk.

Chris de Burgh

Rica Hall 21.00 Britisk artist som lagde gode og episke plater på søttitallet, men er nok mer kjent for sine svulstige ballader og klinedåter på åttitallet.

Fredag 17.09

Kiss Tribute

driv, 23:00. Gjentakelse av suksessen, til glede for de mange og forargelse for de få.

Schubertaften

Strandgt. 41. Med Tromsø Symfoniorkester. Schubert er nok hva mange vil kalle en forbigått kunstner, komponist og multitalent. Hans musikk vil imidlertid leve evig, og denne kvelden har du en mulighet til å smake på deler av hans nærmest magiske musikalske univers. Vi sier: "En aften med Schubert, et liv med fremtid og håp".

Søndag 19.09

Parish

Sparebankens festsal 20.00 Svært spennende jazzkvartett. Det meldes om et fyrverkeri av spilleglede, forrykende samspill og mye fri improvisasjon.

Fredag 17.09

Shrek II

Shrek og Fiona kommer tilbake fra bryllupsreise og finner ut at de er ønsket på besøk til sistnevntes foreldre i landet langt langt borte. Det irriterende esellet greier selvfølgelig å henge seg med på nye eventyr, og da går det som det må gå.

TIL vs. Lyn

Alfheim Stadion, 18:00. Lars Kristian Eriksen har underskrevet en ny kontrakt med FC Lyn Oslo, som gjelder ut 2007. "Lasses underskrift medfører at alle våre unge kvalitetsspillere har underskrevet lange kontrakter med klubben, noe som gir oss mulighet til å utvikle et topplag over tid", kommenterer Morgan Andersen. Det blir spennende å se om laget har utviklet seg nevneverdig de siste tre ukene før oppgjøret mot Tromsø... Heia Glimt!

Film

Fredag 10.09

Alien vs Predator

Filmen har fått overraskende god mottakelse fra publikum, og det skal bli gøy å se hvem som vinner. Utopia holder en knapp på Predator, men har heller liten tro på overlevelsesevnen til forskerteamet som forviller seg ned i den ekstra terrestrielle pyramidebunkeren i

antarktis.

Uno

Aksel Hennie har lagd film om småkriminelle bolere i Oslo. Det handler om familie versus vennegjeng,

Diverse

Mandag 06.09 - Søndag 12.09

PEN

Den 70. internasjonale verdenskongressen for PEN kommer til å ha forfattere i eksil og med minoritetsspråk som tema. Se sak på s 4, for ytterligere informasjon og andre opplysninger.

Onsdag 08.09

Nessekongen Puntila (t.o.m 2. okt)

Kulturhuset, Bertolt Brecht er gjendiktet på norsk. Lokale teaterhelter skal få opp temperaturen på byens foreløpige kulturelle høyborg; kulturhuset.

Fredag 10.09 - Søndag 12.09

Mens vi venter på...

Nord-Norgebanen

Bente Jensen

Jeg hadde aldri sett Snorkfrøken så oppslukt av en fagbok før. I flere dager hadde hun sittet krumbøyd med snuta i en bok som stod på pensumlista i faget Marin bedriftsledelse ved NFH.

– Er det nå jeg ringer sinnsykehuset for få deg innlagt? Du interesserer deg jo for *Markedsøkonomiens Utvikling* som om det skulle vært sladrespaltene i Se og Hør! dristet jeg meg til å spørre en kveld da det ellers så sprudlende studentkollektivet var dørgende dødt. Og kjedelig.

Snorkfrøken løftet blikket og tittet på meg over bokkanten.

– Den er bedre. Helt sant, bare hør på dette fra kapitlet om Adam Smith:

“Så vidt vi vet hadde han ingen brennende pasjon for en kvinne eller noen romanser – kanskje fordi han hadde utstående øyne og en underleppe som kom nærmere nesen enn det som normalt blir betraktet som pent.”

– Oj. Hva de vet! Godt å se at forfatterne har opparbeidet seg så bred kunnskap i løpet av universitetsårene sine.

– Mmmm... Og dette om John Maynard Keynes, fortsatte en fraværende Snorkfrøken:

“han giftet seg med en berømt russisk ballettstjerne, men forøvrig forlystet han seg med en rekke mannlige elskere”.

– Du har rett! Forfatterne ville jo gjort journalistene i enhver sladrespalte til skamme, jeg lyttet storøyd nå, selv om økonomi aldri hadde vært min greie.

– Og vet du hvilke tre mål Joseph Schumpeter hadde i livet? Snorkfrøkens øyne lyste oppspilt.

– Neeei.

– “Han ville bli verdens fremste økonom, verdens beste elsker og verdens beste rytter.”

– Åja?

– “Han ble aldri verdens beste rytter.” Snorkfrøken fniste.

– Hvem vet, kanskje er det en bra måte å fortelle markedsøkonomiens historie på? Jeg mener, vanligvis så kaster du pensumbøkene dine i veggen etter hvert kapittel, sa jeg og plukket opp en frynsete bok fra gulvet.

Snorkfrøken sukket.

– Men jeg glemmer så mye mye mer enn det jeg husker. Når eksaminator en gang i november spør meg om jeg kan fortelle om markedsøkonomiens utvikling...ja, da er det dette jeg husker og kommer til å si: Adam Smith var stygg, Keynes hadde sex med menn og Schumpeter var en stor skrytepave.

I de navnløses hær

IDEALISTENE: Gatas Parlament kommer til Tromsø.

Foto JANNE LINDGREN

Gatas Parlament skal på scenen på driv 11 september. Utopia slo av en prat med Aslak Borgersrud i rappertrioen om fred, frihet og meningen med livet .

ØRJAN VØLLESTAD

Hva er bakgrunnen for den nye plata deres "Fred, Frihet & Alt Gratis"?
 – Hovedessensen i plata er at USA har for stor innflytelse. Vi vil ha en egen utenrikspolitikk for Norge og vår langsiktige plan er å melde Norge ut av alliansen med USA. Så plata er litt antiamerikansk.

Handler den om noe mer?
 – Drømmen om et bedre samfunn, drømmen om revolusjon.

Dere kommer til Tromsø lørdag 11.september. Ser dere fram til det?
 – Ja, vi har veldig god erfaring med

hele Nord-Norge. Mest glad i Tromsø, som vi har spilt mye i, blant annet på driv. Alltid bra konserter og god stemning.

Dere var på Karløy festivalen 2003, hvorfor kom dere ikke i år?

– Vi ble ikke invitert, vi er litt småsnurt! Men skjønner at de ikke vil ha samme band hvert år, selv om vi vil veldig gjerne spille der.

Hva synes dere om spredning av musikk på nett?

– Generelt er vi glade i musikk på nett og vi er for spredning av musikk på den måten. Kloke metoder er bra. Vi vil gjerne at folk skal kjøpe, men viktigst er at folk hører. Vi er tilhengere av åpen kildekode, mer ideologisk enn praktisk. Informasjon bør være tilgjengelig i alle former og kapitalismen er avhengig av copyright. I mitt drømmesamfunn vil ikke folk "eie" informasjon.

Det er derfor dere har lagt ut noe av musikken deres på nettsida deres

(www.gatasp.no)?

– Ja, at vi la ut på nett, har gjort oss mer tilgjengelig. Ungdommer som ikke har råd til å kjøpe er det helt greit. Men fikk vi velge, vil vi at folk kjøper plata vår.

Bruker dere dop?

– Nei!

Hva er meninga med livet?

– Rudolf Nilsen pleide å si, i et dikt, jeg kjenner meningen med livet:

Jeg kjenner en mening med livet.

Det er i de navnløses hær å kjempe for arbeiderklassen med tanke og sang og gevær. (Fra diktet *Bekjennelse i samlingen På steingrunn, 1925, red.anm.*)

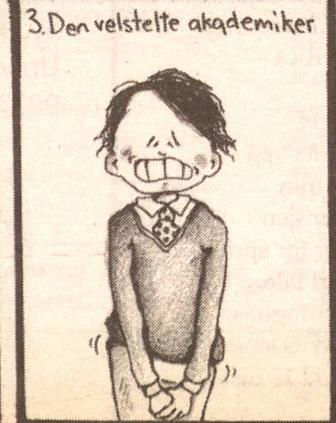
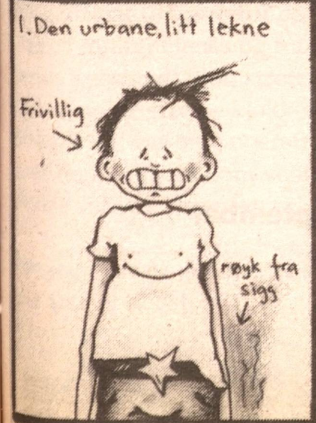
– Vakkert!

En siste kommentar?

– Til studenter i Tromsø: kom på konsert!!! Det blir sinnsyke konserter for vi legger alle krefter i det!

tegneserien - Linn Iril Hjelseth

Ny i Tromsø? Ny på universitetet? En unik sjanse til å skaffe deg en ny hip og trendy identitet!

NIERRADAKTI

MIKKEL BERG

mikkel.berg@same.net

Fra tanke til tundra og tilbake

Russlands urfolk har ifølge ny nasjonal lovgivning ikke lenger krav på gratis bruk av tradisjonelle landområder. Nå går de en usikker framtid i møte.

Som et debattforum, en lobbygruppe og velferdsorganisasjon, er *Russian Association of the Indigenous Peoples of the North (RAIPON)* et viktig nettverk for Russlands urfolk i to tredjedeler av den Russiske federasjonens territorium.

Count on revolution...

På 80-tallet var russerne mer politisk aktive enn noen gang siden

revolusjonene og borgerkrigen. Urfolkene var intet unntak og i 1990 ble *Kongressen for urfolk i Nord, Sibir og Det fjerne østen* holdt i Moskva. Her ble RAIPON, som ei sammenslutning av tre regionale-etniske organisasjoner, formelt stiftet.

Kongressen, RAIPONs høyeste organ, har siden blitt avholdt hvert fjerde år. Her velger man blant annet presidenten for *Koordinasjonsrådet*. Alle de regionale-etniske gruppene har sine presidenter i Rådet.

På papiret

Urfolks rettigheter har siden blitt nedfelt i lovverket. Disse lovene garanterer urfolk gratis bruk av, og en

viss kontroll over, tradisjonelt land; tar til orde for noe sjølstyre; regulerer den statlige støtten til såkalte *obshina* (lokale urfolkssamfunn) og slår fast føderasjonens plikt til å beskytte urfolks land og tradisjonelle livsførsel.

I ca ti år har RAIPON og deler av statssystemet jobbet for å finne ut hvordan man best kan overføre disse bestemmelsene fra tekst og tanke til taiga og tundra. Blant ett av forslagene er å nedsette et føderalt "konsulentråd" av urfolk.

Counterrevolution

Men et uttalt løfte, uansett språk, kan sprike i ord og handling: siden 2001 har urfolkenes prosjekt, ifølge RAIPON, vært under angrep fra myndighetene.

I sommer vedtok Statsdumaen forslag til forandringer i lovene om urfolk. De nye formuleringene kan tolkes som at staten frasier seg det direkte ansvaret for beskyttelse av urfolks områder og tradisjonelle levemåte. Dette bryter med grunnlovsartikkel 69, som svart på hvitt slår fast at føderasjonen skal ta vare på urfolkenes rettigheter i samsvar med internasjonale lover og konvensjoner.

Catch 22

Forslagene fjerner òg retten til kompensasjon for ekspropriert land, retten til medbestemmelse over naturressursene og minsker lokaldemokratiets innflytelse. Mye av dette kunne like godt ha kommet fra Dørums departement, men på

ihvertfall et punkt er splinten i vår østlige brors øye stor som en trestubbe: urfolkene er ikke lenger unntatt fra å betale for bruken av sine tradisjonelle områder, ifølge en lov som allerede er vedtatt. Heretter må områdene enten *eies privat* eller *leies*, og her får *obshina* et spesielt problem: loven forbyr slike grupper å drive kommersiell virksomhet. Når i tillegg det nå foreslås å fjerne statsstøtten til *obshina*, blir det vanskelig for små urfolksgrupper å ha råd til sitt eget land.

Tilbake til start

Landreformen og lovforslagene (*integrering av urfolkene i markedsøkonomien* som Olga Murashko ved RAIPON kaller det) viser manglende respekt for ti års hardt arbeid. De bryter også, ifølge RAIPON, med ILO konvensjon 169, og tar heller ikke hensyn til allerede utarbeidede forslag om hvordan man best kan bote på den eksisterende lovgivinga.

Russlands urfolk går dermed en usikker framtid i møte, tross mer enn tjue år i kamp og samarbeid for selvpoppdeltelse, selvstyre og respekt for internasjonal rett. Vi skal være glad for at sånt ikke skjer i Norge, ikke sant Odd Einar? Et samarbeid med Russland er vel og bra, men vi bør holde en viss minister langt unna russegrensa. Det kan hende han får ideer.

Mikkel Berg studerer russisk ved UiTø og er for tiden diasporasame i St. Petersburg.

Forfattere flokker til Tromsø

Eva Joly, Ernesto Cardenal og Vigdis Finnbogadøttir. De er alle i Tromsø i anledning PEN-konferansen.

RAGNHILD HAGEBERG

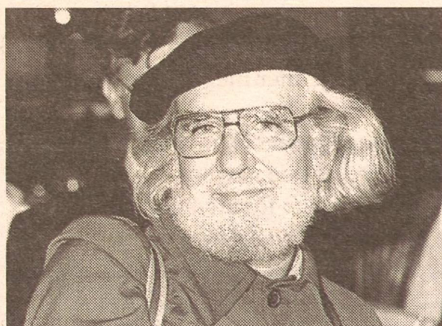
Norsk PEN arrangerer den internasjonale årlige verdenskongressen i Tromsø mellom 6. og 11. september og det er ikke småtterier som får selveste kronprinsen til å åpne det hele i ishavsbyen. Det er duket for den største manifestasjonen av ytringsfrihet noensinne i Norge med temaet forfattere i eksil og forfattere som skriver på minoritetsspråk.

Kolleger for kollegaer

PEN står for "publishers editors and novelists" og er den eneste internasjonale eksisterende internasjonale organisasjon av sitt slag. Det skal være en litterær møteplass, men viktigst er arbeidet for forfattere, utgivere og skribenter som fengsles og forfølges og berøves av deres menneskerett: ytringsfrihet. Kollegaer for kollegaer, med andre ord.

På konferansen samles mellom 300 og 400 skribenter fra hele verden til en uke med møter, seminarer og kulturelle og litterære arrangementer i Tromsø.

PEN-kongressen arrangeres parallelt med Ordkalotten, Tromsøs internasjonale litteraturfestival som i år har fokuset "Barentsregionen og truet litteratur i et videre perspektiv".

BILDETEKST: Ernesto Cardenal er en av Nicuraguas berømte poeter og gjester den internasjonale PEN-kongressen i Tromsø.

Godbitene

Kongressen har allerede startet, men studenter kan fremdeles overvære de åpne arrangementene fra onsdag til lørdag. Her er noen av godbitene.

På onsdag 8. september, mellom 09 og 13, blir det paneldebatt og filmvisninger, med blant annet Sandra Camps film om fribyer (cities of asylum). Og i lunsjen (13-15) holder Eva Joly et kort foredrag korrupsjon og demokrati på Rica Ishavshotell.

På torsdagen står "forfattere som skriver på minoritetsspråk" på programmet med forfatter Amin Maalouf som hovedtaler. I lunsjen holder UNESCO ambassadør for språk Vigdis Finnbogadøttir en kort tale. Du kan også ta en titt på Nicuraguas berømte poet Ernesto Cardenals sine skulpturer og bøker mellom kl 15 og 18 i Tromsø Kunstforening.

Har du lyst til å slå av en prat med forfatterne, kan du også stikke innom på Skarven onsdag og torsdag kl 22 og fredag samme tidspunkt på Teaterkafeen.

Ledig stilling som sekretær

Studentrådet på Matematisk Naturvitenskapelig fakultet søker sekretær for studieåret 2004/2005. Jobben innebærer bl.a ansvar for budsjett/regnskap, organisering av møter m.m.

For mer informasjon send e-post til studentraadet@yahoo.no.

Søknad sendes til:

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Studentrådet v/Tobias Brox
Universitetet i Tromsø
9037 Tromsø

Søknadsfrist 15. september

AbVia

Hørt på Utopia:

- Hei, det er Guri fra Foreningen mot Stoffmisbruk som ringer. Er dere interessert i å kjøpe kaffe av oss?
- Jaaaah, kaffe må vi jo ha nå som journalister ikke får lov til å drekke på arbeidsplassen mer.
- Dere kan jo alltid putte en liten knert i kaffen, da.
- (...)

Utopia om 1 år

Utopia har fått MMI til å utføre spørreundersøkelsen: dette griner vi over. Halvparten av Norges befolkning ble ringt opp da de spiste middag for å fortelle hva som fikk øynene deres til å lekke. Av de fem prosentene som ikke slengte på røret eller skjelte ut intervjueren svarte overraskende nok flertallet at det var dårlige førstesideoppslag i dagspressen som fikk tårene til å pipe frem. Hverken redaksjonen i VG eller Dagbladet ville kommentere saken.

Utopia om 5 år

Den uavhengige pølseboden til Egon Holstad, Feed, må stenge etter å ha gledet byens ganer i fem år.

- Gilde favoriserer Narvesen med nedsatte pølsepriser som gjør det umulig for meg å tjene penger, tordner Holstad.

- Pølsevev, sier en pressetalsmann fra Gilde.

Utopia om 12 år

Nok en ny idrettsgren har blitt introdusert i årets Olympiske leker. Utopia dekker første etappe av den nye grenen synkron luftbueskyting.

- Radarparet og storfavorittene Kurt Kortberg og Lango Langnes har begge påfallende lange armer, skriver Utopias anmelder, og støtter dermed opp under beskyldningene om at de har blitt genmanipulert.

ukas bilde

DUKKERT: De internasjonale studentene Karan Rajanayogan (informatikkstudent) og Erin Dougherty (Master in Indigenous Studies) kaster seg i det utenfor nordspissen på Tromsøya. Foto ASKILD GJERSTAD

5 i klemma

Tekst og foto: ANDREAS MYRVOLD

Hvilken tegneseriehelt ville du vært, og hvorfor?

Irene Dalene (14), Sosialantropologi
- Idefix. Han er så liten og søt.

Elias Kellner (23), Fysikk
- Hartmut. Han er en liten gutt som snakker barnespråk. Jeg liker han.

Elise Estdahl (20), Kunstvitenskap
- Har fått høre at jeg ligner på den langørede kaninen i "Bamse, verdens sterkeste bjørn". Jeg ville vært han koselige i "Bone", Phone-Bone.

Øystein Vikebø (22), Sosiologi
- Langbein, en litt naiv, bekymringsløs og glad figur.

Tom Kristensen (24), Sosialantropologi
- Fetter Anton. Han er heldig.

- Nå kommer jeg til å få masse kulturkræsje, sa Anja Kristine Salo (19) før hun stakk av til Arkhangelsk for et år. Heldigvis har hun fått sin egen spalte i Utopia slik at hun kan dele dem med oss.

Endelig satt jeg på Arkhangelsk Airlines propellfly med min supertunge koffert på 35 kg liggende trygt under meg. Et par times flytur og jeg ville være i mulighetenes og framtidens land. Russland! Blomstrete stoff på flysetene og grønne kjøkkengardiner i 60-talls stil var bare noen frampek mot den kulturen som ventet meg på andre siden av grensen.

Før jeg dro var det mange som sa jeg var tøff, at det sto

respekt i at jeg valgte akkurat Russland, for det var noe de aldri ville tort. Idet jeg gikk på flyet bestemte jeg meg for å bedømme dette selv. Hva er det som får så mange norske mennesker til å frykte vårt naboland i øst? Er det språket? Den ulike kulturen? Det politiske systemet? Og hvorfor var det bare to nordmenn som meldte seg på Barentsprogrammet, mens russerne konkurrerer om å få besøke Norge?

Jeg ble møtt på flyplassen i Arkhangelsk av tre smilende mennesker.

- Kanskje er det dem jeg i det kommende året vil se på som en ekte familie, tenkte jeg. Vi stuet bagasjen min inn i den lille ladaen, før vi presset oss tett sammen. Det var 16 grader ute og luktet høst. Eldgamle tjukke

trær som strakk seg flere meter opp mot himmelen passerte forbi vinduet og mamma Svetlana beklaget seg høyløst idet vi suste gjennom noen sølepytter. Vi lo sammen og jeg skvaldret på gebrokkent russisk.

Samme kveld så jeg *Sex og Singelliv* med russiske stemmer og drakk grønne te sammen med søstera mi.

Det skjedde en stor tragedie i Russland den uka jeg kom, som gikk hardt inn på alle. Ca 350 mennesker ble tatt som gisler sør i Russland, de aller fleste førsteklasinger på deres første skoledag. En dag som skulle ha vært deres beste, ble i stedet et mareritt. Det var mye snakk om dette både blant folk på gata og på TV. De mente Putin måtte gjøre noe straks, da gislene var uten både mat og vann.

har jeg enda ikke fått svar på, men korrupsjon, prostitusjon, terror og vodka finner en over hele verden i ulike former. Hovedforskjellen på Russland og USA er kanskje at russerne ikke skjuler politisk fusk for folket. De prøver å skjule det i USA, men de fleste som følger med i det som skjer vet at dette forekommer i stor skala også der.

Anja Kristine Salo tar en bachelor i Russlandsstudier ved UiTø.

Anja Kristine Salo skriver Utopias faste spalte fra Russland.

Reisebrev Russland

Spørsmålene jeg stilte meg før jeg dro

Festivalduell: Insomnia 2004

Onsdag

Glenn: Tromsømusikerne Three fools and their tools var første band ut, men begynte festivalen uten at folk var klar over det. Det kan virke som om tre menn bak hver sin PC ikke engasjerer publikum. Det er synd fordi musikk skulle ikke behøve visuelle effekter for å bli lagt merke til. Men hvordan var det hos Djen i kafeen?

Victoria: I løpet av festivalen var det flere mennesker i utekafeen enn på konsertene. DJ Friendly presenterte alle festivalartistene for oss. Han feiret sin 37 årsdag med å spille groovy og funky musikk for å få folk i den rette stemningen.

G: Bugge Wesseltoft er vel mer kjent som jazzmusiker i ulike konstelasjoner, men på Insomnia var han alene. Han gjorde en oppvisning i hvordan man kan høres ut som et band uten andre musikere på scenen. Aldeles fantastisk.

V: Du kunne se hele tiden at han trivdes på scenen og levde seg inn i musikken sin, i motsetning til andre artister som bare sitter bak en computer.

G: Han kunne starte låten med å spille et tema eller en groove på piano, legge det i loop og så legge andre tema og andre instrumenter på det igjen. Han bygde opp låtene lagvis.

Victoria: Han kom med en perfekt avslutning med en mer klassisk jazzlåt på piano. Publikum krevde ekstranummer og han var den eneste festivalartisten som måtte komme tilbake på scenen.

G: Men vi var ikke mette etter dette heller, og da kom han inn igjen og sa at han ikke hadde mer å gi. Han hadde gitt alt han hadde.

Torsdag

V: Kvelden startet flott med Kolar Goi, ble litt mer depressivt med AM and the UV, men det ble bedre med Biosphere.

G: En fin oppsummering, men la oss gå mer i dybden. Kolar Goi (Gaute Barlindhaug) hadde med seg blant annet Øystein Blix på trombone. Vakre stemninger. Det var bare å lene seg tilbake i stolen å nyte.

V: Atmosfæren var veldig god. Kombinasjonen trombone, bass, perkusjon og Kolar Gois elektronikk, både musikalsk og visuelt, gjorde det til en bedre totalopplevelse enn Biosphere som skapte musikk på scenen, men som bare gir inntrykk av å sitte bak en computer. Musikalsk var det lite å utsette, med nye og spennende versjoner av gammelt materiale.

G: Er enig med deg der. Biosphere gjorde en svært god konsert med høydepunkt fra hele sin platekarriere, men totalopplevelsen blir noe amputert av å bare se han sitte der og vi ikke kan se hva han faktisk gjør. Det hjelper med filmsnutter i bakgrunnen, men det er ikke nok.

V: En annen opplevelse var AM and the UV. Bandet er vel

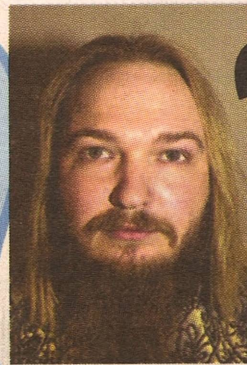
mer et popband enn et elektronikaband. Musikken var god, intense med rytmer og tekstene sterke, men Anne Marie Almedal (AM) var nesten fraværende i sin opptreden. Hun minner meg om en mørkere utgave av Beth Gibbons (Portishead).

G: Jeg har vært fascinert av henne i ti år så det er litt vanskelig for meg å være enig, men jeg skjønner hva du mener. Hun utstråler ikke mye varme, men det har alltid vært hennes greie. Enten liker man det eller ikke. Jeg synes showet var glimrende. Nick Sillitoe på piano var formidabel, men han viste jo en absolutt mye større spilleglede enn AM. Noen viser følelsene sine på scenen og andre gjør det ikke.

Victoria Gonzales

Den generelle kvaliteten på artistene var bra, men en helaften med Drum'n'Bass var i meste laget. Mine høydepunkt var Bugge Wesseltoft og Fenomenon.

Glenn Fagervik

Jeg synes fire dager er en dag for mye, men det kommer selvsagt an på programmet. Mine favoritter var Bugge Wesseltoft og AM and the UV.

Fredag

V: Hvor var du på fredag?

G: Drum'n'Bass har aldri vært min greie, så jeg var opptatt med å drikke vorterøl og høre på punk under vorterølfestivalen.

V: Det er ikke akkurat min kopp te heller. Det var svært få folk tilstede i konsertlokalet gjennom hele kvelden, men ute i kafeen var det fullt. Der var det den kinesiske Djen Steven Yang, mindre kjent som DJ Take10, som presenterte kinesisk eksperimentell chill-out.

Lørdag

G: Men det var jo ikke bare konserter under festivalen. Det var dataspillseminar foredrag om populærmusikk på dagtid. Men du var på multimediaforestillingen Urbanic og stumfilmkonserten til Rune Lindbæk?

V: Ja. På Urbanic var det bilder på tre ulike skjermer av bylivet i Paris, London og New York tatt av fotokunstneren Martin Jørgensen, mens det ble fremført musikk av Are og Erik Stifjell. Det var en fin måte å

uttrykke musikken på. Noe man også kan si om musikken Rune Lindbæk hadde laget til den amerikanske filmen Koyaanisqatsi fra 1983.

V: Først ut på scenen var Parliavox. I nesten en time kunne vi nyte tekstene, funken og grooven deres. De kombinerer Marte Hvalryg Monsens myke men intense stemme med spennende rytmer og et lydbilde som inkluderer trombone, trompet, bass og tangenter.

G: Og det illustrerer jo at lørdagen var en mer funky og soulpreget aften enn de andre dagene. Barrabass and the happy few er fra Bergen og kombinerer elektronisk dansbar pop med en mer jazzbasert rytmeseksjon, og mot slutten hørtes de ut som et fusionband fra åttitallet. Veldig tøft.

V: Men jeg tror kveldens høydepunkt var Fenomenon. Et fantastisk show og gode låter. Kjetil Ingebretsens stemme var soulinspirert men bandet ga mer diskofølelse, en slags Saturday Night Fever-greie. De kom inn på scenen kledd som tennisspillere fra åttitallet. Det var morsomt og uventet.

G: Helt klart et band som på alle måter skilte seg ut fra alle andre på festivalen. Kostymene var utrolig morsomme, låtene var gode og de hadde med seg en trommeslager som gjorde det musikalske uttrykket mye mer spennende enn tilfellet er på plata deres.

KETSJUP & SENNEP

Foto ESPEN SANDBERG

It's big. It's new. It's fancy. But does Teorifagbygget's new cafeteria live up to expectations? Ketchup and Sennepep dropped by for a meal.

The final hunt-down

TEST: Ketchup and Sennepep test Teorifagbygget's new cafeteria.

The glass door glides open and in comes Ketchup and Sennepep – the Ultimate Cafeteria Masters.

– This looks like it's going to be fun, says Ketchup as Sennepep scans the room with professional and experienced eye after working several months in a cafeteria.

– No detail can escape us, we know all the tricks, she replies.

Gossiping

– Yeah, yeah. Like we're buying the open-space-enormous-size-many-windows-thing for letting more light in...

Ketchup and Sennepep look at each other with sophisticated understanding.

– Everybody checks out everybody – this is the rule, the main fuel for spicing up life in any student diner. Tromsø is no exception, explains Ketchup.

– As this cafeteria can seat 600 people, you have to prepare yourself for many eyes "accidentally" looking at the door just as you enter, running to the kitchen in search for something to eat, says Sennepep.

– And remember: never meet your friends inside because you may never find them. You will end up wandering around undiscovered parts of the

cafeteria with a cold meal in your hands with at least half of the people from the opposite sex (and a few of the same one) convinced you're flirting with them. As your eyes run from table to table in panic and resignation, do not count on your friends helping you out: they are too busy staring at the door for newcomers.

Ketchup and Sennepep, happy they are together, walk into the food area.

Food

Ketchup goes for one of the warm meals offered after one o'clock: "fiskegrateng" with carrots and potatoes (42 kr) and a coke (16 kr).

– Yes, this is good, comments Ketchup without much enthusiasm.

– Does it bring back memories of your childhood and grandma's dinners? Sennepep asks.

– Not really.

Sennepep, on the other hand, goes for the cheese cake (18 kr) and a café latte (22 kr). The coffee is a disappointment compared to the coffee in the pharmacy cafeteria.

– Cake was fine, Sennepep says as a reply to Ketchup's waiting, questioning look.

– But the latte is an obscene crime! For 5kr more I could have a huge mocca in a proper café.

– The food-price ratio is not too bad, though, Sennepep continues. With one exception: the latte. If price follows quality, it should be fifty per cent off.

The pair of them takes their dirty dishes and they are delighted when they discover that the room where you leave the trays, glasses and plates is quite big, making it functional and user-friendly.

Ketchup and Sennepep also like the idea of setting up your own salad. Considering the basic food choice of most students: Grandiosa kjøttdeig og løk and Grandiosa classic, salad is a wild, exciting and refreshing alternative. It's another step on the way to adult life.

No chocolate

Next in Ketchup's everyday meal is coffee and some chocolate.

This is where the nightmare begins. Ketchup returns to the table with the coffee, hyperventilating.

– No chocolate, there is no chocolate....

Sennepep goes to check. It's true, the canteen has no chocolate.

– It would be funny if it was a joke, says Ketchup in desperation, though the new kiosk is just around the corner, it's no excuse.

– Yeah, who will run up the stairs in

Kantina i Teorifagbygget

Teorifagbygget, Universitet i Tromsø
Tlf 77 64 49 07

Mat:	●●●●○
Miljø:	●●●●○
Service:	●●●●○
Totalt:	●●●●○

1 hovedrett	kr 40-60
Kake	kr 18
Kaffe latte	kr 22

winter, in the snow, just to buy some chocolate?

Design

Either you're with us, or against us. The colour combination of the chairs – orange, red and black – is point of continuous controversy among Ketchup and Sennepep, with no place for compromise.

– Its ok, Ketchup is finally ready to speak her mind after long pause, neutral colours don't say too much.

– I agree, red is a popular colour for kitchens and diners. Orange and black bring up Halloween. Halloween-chocolate..., Sennepep has a dreaming look on her face.

The colours mix well with the freshness and brightness offered by the big windows. Also, they divide the room into few areas, giving the place order.

Verdict

Is this the one? Has the final hunt down for the perfect cafeteria come to an end? How do they know? They don't.

– But as Ketchup and Sennepep, Ultimate Cafeteria Masters, we're sure it's the best one yet!

Musikkomentaren

Takk, Egon!

Da jeg bodde i Trondheim for syv – åtte år siden gikk det rykter om en spennende platebutikk med navnet Feedback som skulle ha et svært godt utvalg innen ulike varianter av rock. I Trondheim var det da kun kjedebutikker, noen bruksjapper med litt nyheter og noen nisjebutikker med utvalg innen jazz, klassisk og heavy metal. Det var ikke så fryktelig mye å hente visst man ville ha mer rene rockrelaterte ting. Unntaket var den knøttlille butikken til tidligere plateselskapet Progress. Det var mye fint der, men den lå litt usentralt og utvalget var lite. Så da jeg sommeren 97 var på ferie i Tromsø var det med enorm forventning at jeg gikk inn på Feedback. Jeg ble tatt godt i mot av Egon Holstad som kort etter bydde på kaffe, noe jeg aldri hadde opplevd på platesjapper tidligere. Foruten å se igjennom det svært rikholdige og glimrende utvalget av musikk som jeg fant svært spennende hadde jeg en lengre samtale om livsnødvendigheter som rock og fotball. Jeg gikk ut som et litt lykkeligere menneske og noen plater rikere.

Det gikk over et år før jeg fikk anledning til å komme tilbake. Da bodde jeg i Sørreisa, og på en helgetur til byen var det å komme inn på Feedback, som å komme hjem etter ti år i utlandet. Samtalen som også inkluderte Alf Krogset, var enda lengre og platene i posen min noen flere enn året før og jeg visste at Feedback var en livsnødvendighet hvis jeg skulle overleve i den lille kommunen i Midt-Troms. Det var som en oase i en ørken.

Min tredje tur innom Feedback kom en måned senere. Jeg kom inn og gikk rett bort til vinylen. Egon var opptatt med en kunde så vi hilste ikke. Så mens jeg bladde i vinylnyhetene rett ved disken hørte jeg Egon si til meg: – Denne kom i dag.

Jeg snudde meg og så Queens of the Stoneages debutskive ligge foran meg. Mannen hadde fått med seg at Kyuss var (og fremdeles er) mitt favorittband og at det var naturlig å introdusere gitarist Josh Hommes nye prosjekt for meg. Jeg er fremdeles evig takknemlig for denne hendelsen.

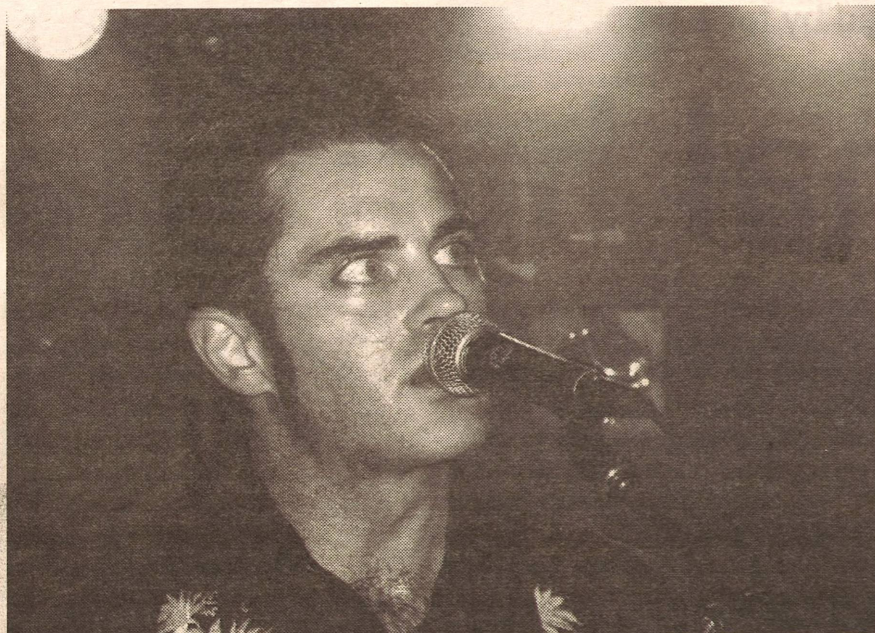
Det skal også innrømmes at det ble noen turer til Kent Vikbjers butikk Platebaren også, i løpet av mine Tromsøturer det neste året, en aldeles flott butikk som var glimrende på det som Feedback ikke kunne tilby.

Så da Platekompaniet etablerte seg i Tromsø høsten 99 var det naturlig for Feedback og Platebaren å slå seg sammen for å kunne stå imot konkurransen.

Nå har det som jeg, etter hvert som årene har gått og den ene uavhengige butikken rundt i Norge etter den andre har blitt nedlagt, har fryktet men ikke trodd var mulig blitt en realitet. Norges nåværende beste uavhengige platesjappe skal legges ned. Jeg er trist. Takk, Egon! Og Helge, Alf og Kent. Tromsø og musikk-Norge vil bli fattigere uten dere.

GLENN FAGERVIK

Jævla Nordpolfestival

The Peacocks

Foto IRENE DALENE

Brasilianske No Rest kan nesten ikke beskrives, de må helst oppleves.

Maja Sojtaric

Onsdag. Oppmøtet på driv var ikke så verst og det konsertvante publikumet stilte opp tidlig for å se på byens bidrag til høstens festival, Just Did Doris. En del solide låter med stor gjenkjennelsesfaktor har allerede gjort dette bandet til et kjent navn i byens summende musikkmiljø.

Men det var ingenting Just Did Doris kunne gjøre for å forberede oss til det neste bandet. Brasilianske No Rest kan nesten ikke beskrives, men må helst oppleves. Moroa begynte med en gang Aline Rodrigues kom på scenen. Det morsomste var nok at det overfornevnte konsertvante publikumet virket som om de ikke visste hvor de skulle gjøre av seg de første ti minuttene. Bare denne opplevelsen alene var verdt besøket på driv denne kvelden.

Hardcorevokalen til Rodrigues er en av de beste jeg har hørt og låtenes energi samt musikernes innlevelse fikk publikumet opp i en helvetes stemning etterhvert. No Rest ble avløst av sveitsiske The Peacocks som viste alle hva konstruktiv bruk av en kontrabass er i en rockabilly basert punk sammenheng.

Reel Big Fish

Foto ESPEN SANBERG

Jeg prøver å være skeptisk, men det kan ikke stikkes under en stol at Reel Big Fish ga en fantastisk konsert.

Ingvild Buhaug

Torsdag. I klesstilen er gutta No Torso samkjørte de har kollektivt dårlig smak. Men bandet spår jeg en lysende fremtid som danseband.

Det ble andre boller når Lame Ducks snublet inn. De leverte en velsmakende symbiose av dread og spilleglede, som varmet et velvillig publikum. Av de seks som fylte scenen var ingen overflødig, alle ga etter evne i god kommunistisk ånd. Så var det klart for selve rosinen i pølsa, storfisken fra California, Reel Big Fish. De var smilende glade over å få spille OG gode på instrumentene sine og presterte å spille i nesten to timer. Vi ble heldigvis skånet fra for mange Skacover, men når de spiller A-ha må det vel kunne aksepteres. Jeg prøver å være skeptisk, men det kan ikke stikkes under en stol at Reel Big Fish ga en fantastisk konsert.

Fredag. Det var få oppmøtte klokka halv tolv da Square entret scenen og introduserte publikum for det vokalisten kalte "speed garage ska". Med en miks av krasse ska låter fra det gamle og det kommende albumet og med et "mission om å utforske mannlige seksuelle drifter innad i bandet" dro Ørebrobandet i gang kvelden.

Ska Patrol får et ferdig oppvarma publikum med nesa retta mot mer øl og fest. God, klassisk ska og en vokal som rista brygga fyrte opp publikum. Avslutningen med Ghostbusters minte om svunne tider. Effekten kan sammenliknes med å vise Looneytoons til femti sjokoladebombeknaskende seksåringer.

Da Hoyalong Knut entret scenen var alle hoppende glade. Bandet, med fete trønderske tekster som kjennetegn, er blant landets beste ska band og viste fram et bredt repertoar med ska/rock som rød tråd. For de

som prioriterte kjøp hybelfyll (eneste alternativet til fucking northpole festival på fredag) og ikke fikk med seg allsangen om den magiske ølkorken - de er tilbake i oktober. Vi

glær oss!

Om vokalist Lyngsnes tyggisgomling skyldtes Dagfinns antirøykemaniani eller divanykker vites ikke.

Hoyalong Knut

Foto ANDRAS MYRVOLD

Avslutningen med Ghostbusters minte om svunne tider. Effekten kan sammenliknes med å vise Looneytoons til femti sjokoladebombeknaskende seksåringer.

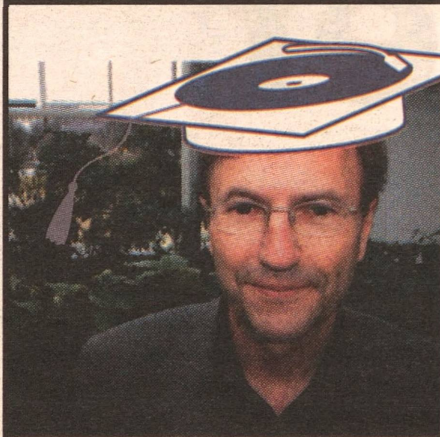
Eiliv Frich Flydal

Musikkspørsmålet

Du har begynt på ditt første semester ved universitetet, og finner fort ut at ex.phil. forelesningene er like lite interessante som du hadde fryktet. Dine akademiske luftslott er i ferd med å punktere. Hvilken sang med hvilken/hvilket artist/band setter du på når du kommer hjem for å gjenoppbygge sønnen tro på det godes ide og studielivets fortrefeligheter?

Premien er en forundringspakke fra Utropias redaksjon, og vi gjør oppmerksom på at i åpenbar mangel på fasit, vil vinneren være den som kommer nærmest redaksjonens på forhåndsbestemte *idealsvar*. Send svar, navn og adresse via SMS til 41 12 66 88 med kodeord svar.

Ansatte snurrer skiver

The Beatles - Let it be

Solomon Burke - Don't give up on me

Jonas Fjeld - Engler i sneen
- Enkel, melodisk, vakker.

Sigvart Dagsland - Det er makt i de foldede hender
- Ungene mobber meg fordi jeg bare husker tekster til salmer, aldri til pop og rock.

Jussi Bjørling - Che gelida manina fra La Boheme
- Den beste til tenoren verden har hørt i et knirkete opptak fra 1939.

Vamp - Ei med alt
- Er bra i heimen, enda bedre live i Tromsø.

Frank Sinatra - My way
- Han har vært med på mange oppturer og nedturer

Ludvig van Beethoven, hans (eneste) fiolinkonsert
- Til søndags frokost.

- Dette var artig, men i grunnen ikke helt enkel oppgave, sa rektor Jarle Aarbakke. Utopia ba han liste opp de ti beste låtene i platesamlinga si.

Elvis Presley - Jailhouse Rock
- Døråpner til det halv voksne livet.

Jeff Buckley - Hallelujah
- En Leonard Cohen låt som jeg synes Buckley gjør bedre enn selveste Cohen.

Forsoningsfabrikken

Milestone Refinery

Citric love
Firemile / Tuba

plate Etter en tid med eksperimentering og leting etter et definitivt musikalsk uttrykk har Milestone Refinery endelig debutert med,

en for undertegnede, svært etterlengtet fullengder. Under navnet The Long Range Desert Group var låtene mer søkende, svevende og mer preget av improvisasjon enn tilfelle er nå. Vakkert, rolig og stemningsfullt er det fremdeles, men låtene virker mer gjennomarbeidet, noe som jo er en fordel når man skal gi ut låtene på plate. Plata er ikke umiddelbar og krever mange runder i CD-spillere, men er av det slaget som vokser for hver lytting og til slutt ender opp som en plate man aldri vil skal ta slutt. Det musikalske uttrykket kan virke melankolsk i og med at de tidvis befinner seg litt i landskapet til Midnight Choir og Emmerhoff and the Melancholy Babies, men tekstene og konseptet rundt skiva er langt lystigere enn en del kritikere skal ha det til. Coverbildet er av en fantastisk bensinstasjon i futuristisk stil i Eritreas hovedstad Asmara. Et sted de vil at flere skal bli klar over. En arkitektonisk perle av en by. (Plata er perfekt for sene høstkvalder). Herved er både en plateanbefaling og en reiseanbefaling gitt.

GLENN FAGERVIK

Yee-Haw

Motorpsycho presents

The International Tussler Society
Columbia

plate Dette tildels svært så Motorpsycho-aktige bandet, har greid å melke ut enda en skive, etter ti år med bi-prosjekter og andre uvesentligheter. Trondheims-gjengen låter som sedvanlig organisk, kanskje enda mer organisk enn de gjør i andre settinger. Det henger selvfølgelig sammen med at det utvidede antallet musikere og banjoer gir en svært bredt og livlig lydbilde, som i alle fall til en viss grad viderefører vill vibrasjonene det meget gjennomførte, og om jeg må si det, kule coveret som platen følger med i, nærmest som en bonus. Selv om låtene er varierte og selvfølgelig bra (noe man nærmest tar for gitt) er altså den røde cowboyhatten litt tynn her og der, både på grunn av tekster og arrangement. Man får jo ikke de aller drøyeste hest, kjerre, saloon og gunfight assosiasjoner av tekster som omhandler råtne forder, skitne lastebilsjåfører og ellers vante temaer som forsvunne kjæresten og lucifers favorittsønner, selv om de selvfølgelig er inne på noe. Vesten er jo ikke hva den brukte å være. Alt i alt må jeg jo innrømme at det er et fett knippe med kramgilde låter, og dessuten følger det med en dvd.

ANDREAS MYRVOLD

trenger du fastlege i Tromsø?

lege Mikal Tønsaas

har startet praksis på Stortorget i Tromsø sentrum. For bytte av fastlege og informasjon, ring 810 59500, kontakt Trygdekontoret eller kom innom kontoret på Stortorget 4.

Du kan også ringe kontoret på tlf 77 68 25 34.

Med vennlig hilsen
Mikal Tønsaas

**Til:
Deg som trenger
fastlege...**

**Fra:
lege Mikal Tønsaas
Stortorget 4, 9008 Tromsø
Telefon 77 68 25 34
Telefaks 77 68 60 94**

Nice price. Joda, fin pris for fattige studenter. Men det kan koste mangfoldet dyrt.

Setter pris på musikk

BENTE JENSEN

Nyheten er gammel men aktuell: Tromsøinstitusjonen Platebaren Feedback skal legges ned. Det er likevel ingen bitter Egon Holstad Utopia møter.

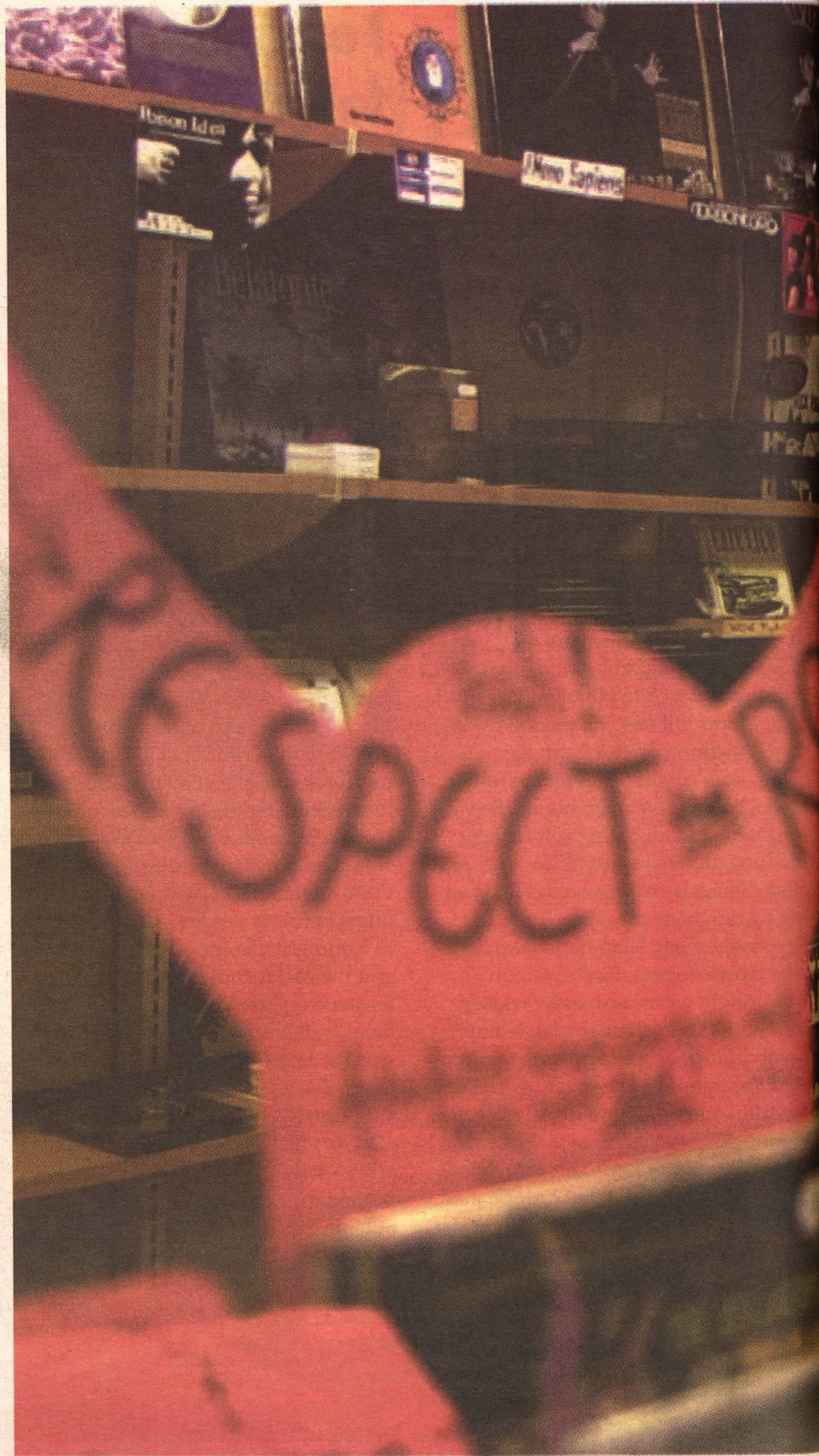
– Man kan aldri klandre kunder for at de ikke er der, sier en nøktern Holstad, og bekrefter at nedleggelsen av Platebaren Feedback sannsynligvis er et stort tap for en del studenter,

som i store tall har svingt innom platesjappa i sørenden av storgata opp gjennom årene.

Pekefinger mot plateselskapene

Plateselskapene, derimot, retter han en krass pekefinger mot.

– Det sier seg selv at det er noe alvorlig galt med musikkbransjen når vi seriøst i flere tilfeller kan kjøpe platene billigere hos Platekompaniet enn av plateselskapet, sier Holstad,

DRØMMEJOBBS: Egon Holstad har hatt drømmejobben i ti år i Platebaren Feedback.

som i ti år har hatt det han selv beskriver som 'drømmejobben'.

Det er plateselskapenes favorisering av de store platekjedene, som Platekompaniet, i form av billigere innkjøpspriser, som presser de uavhengige platebutikkene ut av markedet, mener Holstad. Internett utgjør ingen seriøs trussel. Ikke nå, ikke ennå.

– Over 90 prosent av all musikk selges fortsatt i platebutikk, opplyser han.

Fritt marked

– Uten at jeg kan kommentere våre kundeforhold, så er det jo kjent at store volumer generer bedre innkjøpspriser, kommenterer salgssjef Kenneth Ruiz i plateselskapet EMI. Men at plateselskapene er skyld i at uavhengige platebutikker, som Platebaren Feedback, går dukken, er han uenig i.

– Vi opererer i et fritt marked, der det er ulike aktører med ulike forretningsideer. Det er ikke rom for alle forretningsideer, sier Ruiz, selv om han ser på mangfold i platebransjen

som en fordel.

– Det er stadig en utfordring å finne et konsept som gjør at kjøpmannen på hjørnet kan drive som han alltid har gjort, avslutter Ruiz.

Graver sin egen grav

– Det er sjølsagt bare sludder det salgssjefen på EMI har uttalt. Det er jo plateselskapenes idè med store bonuser og avslag til kjedene som er en dårlig forretningsidè; de graver jo sjøl sin egen grav, kommenterer Harald Are Lund, musikkjenner og programleder i P3s musikkprogram med samme navn som han selv.

Plateselskapenes grav vil være fylt til randen av musikkproduksjoner de selv har brukt mye penger på. Tenk Gretchen Wilson, Lene Marlin og Morten Abel. Si hva du vil om musikken deres, problemet er at EMI/Virgin, Sony og Columbia kun satser penger på mainstream musikk og ifølge Lund er det er ikke der ny musikk utvikler seg.

– Det er ett fett for plateselskapene bare de tjener mest mulig for

Foto ESPEN SANDBERG

Platebaren Feedback fakta

Våren 1994: Egon Holstad tar eksamen i sosialantropologi grunnfag, består, får studielån og starter opp platebutikken Feedback med velsignelse fra Statens lånekasse for utdanning.

Sommeren 1999: Platebaren, som har eksistert siden 1977, og Feedback fusjonerer og blir til Platebaren Feedback. Med rundt 30 000 titler fordelt rundt i hyllene og som en av landets største platebutikker har sjappa solgt plater i alt fra klassisk og jazz til garasjerock og black metal.

Høsten 2004: Lokalet til Platebaren Feedback er tømt, kundene borte og sjefen sjøl arbeidsløs.

– Jeg håper jeg får tilbud om jobb, sier Holstad. Men jeg er ferdig med platebransjen. Det er ikke nok penger i hele verden til å bestikke meg til å jobbe i platebransjen igjen.

Platebaren Feedback skal være ute av lokalet 01. oktober og har opphørssalg i september.

Schau, fast førstesideoppslag og fast kunde på platesjappa i sørenden av Storgata gjennom mange år, hadde en utagering i Bladet Tromsø.

– Vips har Tromsø falt åtte plasser ned på rankinga over kule steder i Norge. Og vips har jeg opparbeidet meg et stort og brennende hat for alt som heter kjeder og majorselskaper, skriver Schau.

Likevel var det ikke oppmerksomheten fra mediene som overrasket musikkgruru Holstad. Blomster, 300 personlige mail i løpet av noen dager fra kunder og band, samt folk som stakk innom og brukte ord som 'tragedie' og 'katastrofe'.

– Det er i allefall mer oppstyr rundt nedleggelsen enn oppstarten for ti år siden og da har man vel gjort et eller annet rett i disse årene, smiler Holstad, det er god reklame å legge ned. Bra business.

Les også musik-kommentaren på side 8.

aldri ville sjekket den ut, bekrefter Holstad.

Skivene som butikken hans anbefaler er aldri gode. De er "grise-obligatoriske" og de er "sterkt vane-dannende". Men viktigst av alt: i denne butikken er de dønn ærlige.

– Man kan ikke lure folk. Spør noen hva jeg synes om den siste skiva med Björk sier jeg at jeg personlig synes

den er ekstremt kjedelig, forteller Holstad.

Mye i media

Det var kanskje denne ærligheten som fikk telefonen til å ringe hysterisk da Holstads pressemelding om nedleggelsen ble offentliggjort i forrige måned. Aviser. Debattprogram i radio, TV. Til og med Christopher

aksjonærene sine. De behøver ikke en gang å følge med på hva som bobler og syder under overflaten av hitmusikken, fortsetter Lund, som spår at et fattigere musikkliv kan bety plateselskapenes undergang.

Han trøster seg med at den gode musikken fortsatt vil leve på radioen gjennom allmennkanalene og studentradioene.

– Det vil alltid være mulig for virkelig musikkinteresserte å skaffe seg musikk av det grensesprengende slaget, men det blir sjølsagt vanskeligere når man ikke kan gå i en spesialforretning og se, høre, kjøpe det man er interessert i - eller ikke visste om, medgir Lund.

Uavhengig

Platebaren Feedback har vært stedet hvor du nettopp har kunnet gå for å finne de platene du ikke visste om at du likte.

– Hvis vi digger en skive med et relativt ukjent band, som for eksempel Baby Woodrose, prøver vi å pushe den på folk som i utgangspunktet ellers

Et stort tap - 2 studenter om Platebaren Feedback

1. Hva slags forhold har du til Platebaren Feedback?
2. Hva synes du om nedleggelsen?

Anniken Wennberg (31)

1. Jeg synes det er en kjempebar. De ansatte er kjempebra folk som har god peiling, og får tak i de platene de ikke allerede har inne.
2. Det er forferdelig, men samtidig fatter jeg at markedet ikke er der. Jeg kommer sikkert til å savne dem, men legger meg ikke ned for å skrike heller.

Morten Høyning (22)

1. Platebaren Feedback var en av grunnene til at jeg flyttet til Tromsø. Det er artig å se folk i en butikk som bryr seg så mye om det de driver på med, dessuten er det er så ufattelig mye plater der jeg ikke hadde fått tak i andre steder.
2. Det er total krise, og et stort tap at den forsvinner. Jeg blir lei meg.

Lysløypa 2004. Utopia avslørte lagene, taktikkene og juksemerkerne.

Uteliv

Spiller hukommelsen fra lysløypa deg et puss? Utopia gir deg den alternative utelivsguiden...

Utelivsbyen
Tromsø skryter av 166 utesteder. Utopia våget seg dit hvor studenter ikke går.

I testpanelet: Guro, Therese, Ingvild, Bente S. og Bente J.

Sted: Kelly's Corner
Myten: Wannabe Irish pub for de over 30.
Øl: 57 kr
Annet: Live musikk på lørdager, dansing og spillemaskiner.

22.30. Lørdag kveld, vakta møter oss i døra og vil ha 30 kr i inngangspenger.

– Må vi betale for å komme inn! utbryter Ingvild forskrekket. Dørvakta ser på oss. Ser ned i gulvet. Ser opp igjen.

– Okei, da, sier han og vifter oss inn. En mann står forsmådd igjen i køen og blar opp en femti lapp til dørvakta.

– Vi er både yngst og mest edru, sier Therese og titter seg rundt i det tjoka fulle lokalet.

– Mye skinnjakke og mange menn, bemerket Ingvild.

Mange av dem er på sjekker'n og lar blikket hvileløst vandre over mengden.

Vi albuér vår vei til ølkranene. "Spirits above. Spirits below. Spirits divine. Spirits of mine" lyser det i hvite bokstaver over baren. Like poetisk som ordtak på et russekort, tenker vi. Men hyggelige er de bak disken OG de har Guinness på fat. Noe har de tydeligvis igjen for å være en irsk bar.

Men ikke uten et visst innslag av Nord-Norsk identitet, selvfølgelig.

Her selger de nemlig tørrfisk. – Stort pluss, tørrfisk er godt.

Lystige lag i løypa

Bakgrunn: Lysløypa arrangeres som vanlig til glede for nye og noen gamle studenter. Utopia tok tempen på fire lag som knivet om førstepremien, en genser og et års gratis medlemskap i Studentsamfunnet. Ja også, heder og ære, da.

Tekst og foto Ingvild Buhaug

Mitt lag – det største laget?

Laget: Mitt Lag er Ragnhild Brennskag, Caroline Skaarud, Heidi Furre Østgård, Helene Opsal, Ingvild Larsen, Christina Nilsen, Eilif Frich Flydal og Oscar Jensen. "Mitt Lag" fra SV fakultetet er etter eget utsagn den kuleste gruppa. Den muntre gjengen hjelper gjerne en klumsete Utopiafotograf:

– Ikke ta bilde nedenfra! Da ser vi feite ut; det sa medielæreren min.
Taktikk: Jo flere jo bedre ser ut til å være Mitt lags taktikk.

Juks

Mitt Lag: Vi har fotobevis på at vi ikke jukset.

Utopia: Er det sant? Få se!

Mitt Lag: Øh... oisann.. bildet er borte..

– Men vi jukset ikke. Æresord!

Alle taktikkene slo feil. Ingen av disse lagene ble hedret med en genser eller gratis medlemskap i Samfunnet.

"Los Huevos" – Most lost?

Laget: David Saeiz, Jorge Sanches, Cornelius Cæderblom, Elias Kellner.

In a dark alley Utopia stumbles across this team, trying desperately to find the next bar.

Utopia: So, you're all new in Tromsø; what are your experiences so far?

Los Huevos: Two girls! Kissing themselves!

Utopia: Kissing... themselves?

Los Huevos: Yeeees

Taktikk: Los Huevos is in the front line in the fight against gravity

Dreamteam – det raskeste laget?

Laget: Dreamteam består av Elisabeth Nilsen, Marthe Lind, Harald L., Johansen, Raymond Olufsen, Lena M. Martinssen.

Dreamteam: Vi er først!

Utopia: vel... Dere har lest reglene?

Dreamteam: JAAAAAAA!

Utopia: ...Om at det ikke er lov å komme tilbake før kl. 22?

Dreamteam: Til og med reglene knuser vi!

Taktikk: Pene jenter på laget som springer fort er Dreamteams suksessoppskrift. Laget er i tillegg velsignet med en genial fadder som med sikker hånd loset sine disipler gjennom Tromsøs mørke gater.

Juks: Dreamteam består av lærerstudenter og er selvsagt bevisst sin spesielle stilling som rollemodeller; de jukser ikke.

stedene og mytene

NÅ HAR VI HØRT DET OG: Utopia avkrefter myten om Rorbua.

Foto BENTE JENSEN

stråler Bente fornøyd. Resten av gjengen griner på nesa.

Myte langt på vei bekreftet. En ålreit plass for deg og meg når vi blir fireogførti. Hold deg unna hvis du ikke liker nærkontakt.

Sted: Jernbanen

Øl: 56 kr

Myte: En Tromsøinstitusjon. Du kjenner ikke Tromsø før du har ventet i en kupé på toget til Murmansk med en øl i hånda. Men har rykte på seg for å være en "gammelmanssplass".

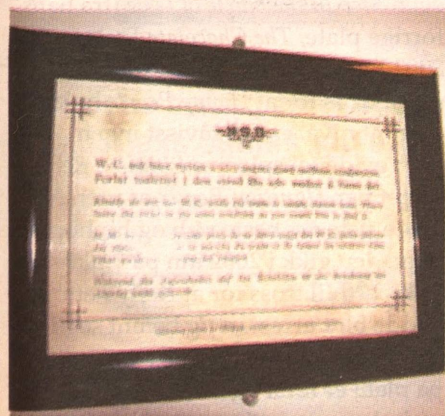
Annet: Togtema

23.30. På Jernbanen har de ikke dørvakt. De har tryggvakt. Javel...

Også her trekker vi ned gjennomsnittsalderen.

– Røykeloven = fis og gammel parfyme! hylter Therese over musikken. Hun har tatt luktetesten på Jernbanen.

– Men vi kan ha plingfest her, og det er et pluss, slår Ingvild fast. Rett som det er plinger det og det lille toget bak baren begynner å tøffe rundt. Det

NSB: De kjører togtema på Jernbanen. Her på dametoiletet.

er tradisjon at du tar deg en skål og en slurk til hvert pling. Vi velger oss en skueplass midt i lokalet.

Vi oppdager snart at det er et snakkesalig klientell som vanker på Jernbanen. Noen lurar på hva vi gjør der og sier, i et vennlig tonefall, at for vårt eget beste bør vi gå på en mer ungdommelig plass. Andre er ikke like vennlige.

Hørt i dokø:

– Helvete heller, hvis de e' lengre kø no sætt æ mæ på vasken førr å pesse!

Men denne kommentaren, som Ingvild fikk slengt etter seg, var litt på kanten:

– Dæven du e lekker. Du burde gå naken.

Myte bekreftet. Er du ute etter å bli kjent med byens originaler og tar klientellets kommentarer med et smil, er ikke dette et dumt sted å gå.

Sted: Rorbua

Myten: Dette er en harryplass, og en ambassade for primitiv, Nord-Norsk humor.

Øl: 56 kroner

Annet: Piano bar er alltid et pluss

Vi har mistet oversikten over klokka. Her kjører de maritim stil og midt i lokalet troner en mast med seil. Rorbua viser seg å ikke være så verst. Du får sitte i fred her og kan sippe ølen din og se noen av de lokale heltene ta seg en svingom. Men skuffelsen er stor blant paneldeltagerne da Tore Skoglund ikke er tilstede.

Bare en beruset mann prater til oss her.

– Har dere sett filmen *Tilbake til fremtiden?* spør han. Og det har vi jo. Dermed går han sin vei.

Pianoentertaineren appellerer til allsang, og Guro synger med. Vi begynner faktisk å trives, men så viser det seg at det er stengetid. Bord tørkes og stoler stables. Tidlig!

Myte avkreftet. Rorbua er en trivelig plass! Men klientellet her er litt mindre kontaktsøkende enn på for eksempel Jernbanestasjonen. Nesten litt reservert, faktisk.

Sted: Nøden

Myte: Nøden er stor på Nøden pub. Vi er i det hele tatt usikre på om vi tør å gå dit.

Ølpris: Tipper rundt 50kr. Stedet inviterer ikke til ølinntak og panelet avstår fra alkohol.

Klokka sent. Siste stopp er Nøden, hvor fulle, slitne mennesker sitter både inne og ute.

– Klientellet mangler tenner,

bemerkter Therese.

– Det lukter klor klor! Det minner om en svømmehall, sier Guro når hun trer inn i lokalet. Nøden har prøvd hardt å få en minimalistisk stil, men resultatet ligner mer en utvidet glattcelle.

Therese kommer ut fra dø og kan rapportere om lyder av ulik karakter fra nabobåsen. I tillegg er hun tydelig berørt av toalettinteriøret – noen har gått fullstendig bananas i fargekartet, og dette har gitt et mildt sagt narkotisk resultat.

Sverre Stellander, en fisker Bente J. kommer i prat med, står ikke helt i stil med interiøret i sin pusete sel vest. Utopia blir invitert en tur for å se på båten hans, men vi takker pent nei og trasker hjemover. Sliten nå.

Myte bekreftet og vel så det. Det er verre. Heldigvis, ingen er nødt til å gå på Nøden.

HJELP: Ingen er nødt til å gå på Nøden.

To svært personlige R&B-album har nylig blitt sluppet: Brandy's *Afrodesiac* og R. Kellys dobbeltplate *U Saved Me / Happy People*. Kelly svarer på sex-anklagene og Brandy gyver løs på sin eks-mann og barnefar.

BRANDY:
AFRODESIAC

5

R. KELLY:
U SAVED ME

6

R. KELLY:
HAPPY PEOPLE

4

CHRISTIAN GREVSTAD

Etter at Brandy ble skilt fra produsenten Robert Smith bare en uke etter at deres datter ble født, varte det ikke lenge før rapporter om hans utroskap dukket opp. Smith fyrte tilbake med å avsløre at de to aldri hadde vært gift, men at de var noe. Brandy gikk ut med for å bevare sitt rykte som en kristen "good girl". Nå, med sitt nye album *Afrodesiac*, forteller hun om bakgrunnen til bruddet.

Bakgrunn

På *I Tried* forklarer Brandy: *The calls you get. And the rooms and shit. You had a Bitch. I hated it. (...) And I knew all along. And they say people change. So I tried to look the other way.* Det var da hun møtte Richardsons elskerinne i full offentlighet at hun for alvor begynte å fatte mistanke: på *Who is She to You* beskriver hun det anspente møtet: *I can tell that you two were friends. She was just too nervous. She was looking like she was hurt. Like the memory had surfaced. Why did she make that face? You were looking ashamed. Who is she to*

you? My eyes can see something's going on between you two.

Brandy er i ferd med å gi forholdet opp på *How I Feel*: *You used to be so attentive. Call me at least twice a day. I sit alone, wait in patience. It hurts when I feel like you don't need me. I wanna believe that you love me, but it's so hard to relax when you won't call me back. Boy, you're losing me (...) But I'm still missing you so bad it's pathetic.*

Etter bruddet

Etter bruddet forteller hun om vanskene med å møte eksen igjen: *Everytime I see you, I'm reminded of everytime we did it. All those other women. Every time you lied to me. (...) Please try to understand. I used to love you, man.*

Men Brandy har også styrke i seg: *If you cross me, I guarantee it won't be pretty. (...) If you step out of line, know you will be checked.* På *Who I am* er hun tydelig over bruddet og takker sarkastisk Smith for det som skjedde: *Thank you for all the tears, all the stress. You're the best, I feel blessed. I'm a better woman now. Look how I smile. All you did was help the next man. This experience made me who I am.*

"The next man" er Brandy's nye forlovede, basketballspilleren Quentin Richardson, som hun synger om på *Afrodesiac* og videre på *Who I am*: *Everything he eats, I cook. What I am to him, he is to me. We are each others everything. But if I would have stayed*

with you, I wouldn't have it like I do.

Med Brandy's silkemyke stemme er det vanskelig å ikke få sympati med henne.

De følelseladete tekstene gjør plata til en klar vinner. Musikalsk er plata uptempo med driv og nesten nærmere mainstream pop enn R&B. Hovedsaklig produsert av Timbaland, med sine karakteristiske beatbox-inspirerte låter (tenk Justin Timberlakes *Cry Me a River*), men Kanye West har også produsert flere av låtene.

R.Kelly og anklagene

På samme måte som på Brandy's plate – men kanskje oftere ved bruk av metaforiske fortellinger – er tekstene på *U Saved Me* også svært personlige. R.Kelly åpner seg opp angående anklagene mot ham. (R. Kelly er siktet for å ha laget pornofilm med en tenåringsjente.)

Hans nye plate er et dobbeltalbum, hvor den første platen heter *U Saved Me*, en personlig plate full av smerte, anger og håp om nye sjanser: han snakker om personlig motgang og platen er også en hyllest til Gud. *U Saved Me* er trolig den beste platen han har gjort. På den gospelinspirerte platen er låter som *3-Way Phone Call* og *Peace* rene åpenbaringer. På *3-Way Phone Call* får en fortvilet Kelly støtte på telefonen: *Do you really believe that I can rise again?*

Yes, and not only that, Rob, but God will forgive you for your sins. Kelly fortsetter: My life is upside down. I don't know whether I'm going left or right half the time. Sometimes I feel like I'm

R. Kellys problemer gir seg uttrykk i hans personlige plate, *U Saved Me*.

gonna loose my mind. Og på *The Diary of Me* ser Kelly tilbake og fremover: *If I could turn back the hands of time, there would be some things I would change about me. But I know that my past is not what my future holds.*

Mange av låtene forteller historier om (fiktive) personer som blir kastet inn i livskriser, for så å finne Gud – som *Prayer Changes* og *U Saved Me*: *When I was going left, you stirred me right. And though you saw my faults, you forgave me for my sins.*

Hyllest til dans

I motsetning til *U Saved Me* er ikke tekstene på *Happy People* mye å snakke om. *Happy People* er en hyllest til dansens kraft. Der hvor Kelly sang om sex før, synger han nå om dans. Enkelt og greit. Albumets promo-bilder er også en refleksjon av dette; før poserte Kelly villig vekk med spente muskler, nå beholder Kelly dressen og partyskjortene på.

Musikken er klart inspirert av Marvin Gaye og spesielt Stevie Wonder, og mange av låtene er i den lette, muntre tadisjonen til Kellys egen *Step in the Name of Love* (fra hans forrige plate, *The Chocolate Factory*, fra 2002).

Til tross for at *Happy People* holder et jevnt nivå, er det såvisst ingen låter av det eksplosive *Ignition*, *Remix* slaget her. (*Ignition* *Remix* er uten tvil en de siste års beste r&b og hiphop-låter; den gikk i 2002 inn på 1.plass på Billboard til tross for at Kelly nettopp hadde blitt arrestert og befant seg i en storm av negativ PR.) Høydepunkter på plata er først og fremst den melodiose og lettbenete feelgood-låta *If*, men også den første singelen *Red Carpet* (*Pause*, *Flash*).

Brandy forteller om bruddet med eksmannen på sin nye plate.

